

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B**

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2006/43/EB

2006 m. gegužės 17 d.

dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 84/253/EEB

(tekstas svarbus EEE)

(OL L 157, 2006 6 9, p. 87)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/30/EB	L 81	53	2008 3 20
► <u>M2</u>	2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES	L 182	19	2013 6 29
► <u>M3</u>	2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/56/ES	L 158	196	2014 5 27

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA
2006/43/EB**

2006 m. gegužės 17 d.

dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 84/253/EEB

(tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį ir ypač į jos 44 straipsnio 2 dalies g punktą,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Šiuo metu pagal 1978 m. liepos 25 d. Ketvirtąją Tarybos direktyvą 78/660/EEB dėl tam tikrų rūšių bendrovių metinės finansinės atskaitomybės ⁽³⁾, 1983 m. birželio 13 d. Septintąją Tarybos direktyvą 83/349/EEB dėl konsoliduotos atskaitomybės ⁽⁴⁾, 1986 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyvą 86/635/EEB dėl bankų ir kitų finansų įstaigų metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės ⁽⁵⁾ ir 1991 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvą 91/674/EEB dėl draudimo įmonių metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės ⁽⁶⁾, metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditą atlieka vienas arba keli ši auditą atlikti įgalioti asmenys.
- (2) Už teisės aktų nustatyto audito atlikimą atsakingų asmenų tvirtinimo sąlygos išdėstytos 1984 m. balandžio 10 d. Aštuntojoje Tarybos direktyvoje 84/253/EEB dėl asmenų, atsakingų už įstatymu numatyto apskaitos dokumentų audito atlikimą, patvirtinimo ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ OL C 157, 2005 6 28, p. 115.

⁽²⁾ 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2006 m. balandžio 25 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 222, 1978 8 14, p. 11. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/51/EB (OL L 178, 2003 7 17, p. 16).

⁽⁴⁾ OL L 193, 1983 7 18, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2003/51/EB.

⁽⁵⁾ OL L 372, 1986 12 31, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2003/51/EB.

⁽⁶⁾ OL L 374, 1991 12 31, p. 7. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 2003/51/EB.

⁽⁷⁾ OL L 126, 1984 5 12, p. 20.

▼B

- (3) Kadangi Bendrijoje trūksta suderinto požiūrio į teisės aktų nustatytą auditą, Komisija 1998 m. Komunikate dėl teisės aktų nustatyto audito Europos Sąjungoje: būsimi veiksmai ⁽¹⁾ pasiūlė įsteigti Audito komitetą, kuris glaudžiai bendradarbiaudamas su auditą atliekančiais asmenimis ir valstybėmis narėmis galėtų rengti tolesnes priemones.
- (4) Remdamasi to komiteto darbu Komisija 2000 m. lapkričio 15 d. išleido Rekomendaciją dėl teisės aktų nustatyto audito kokybės užtikrinimo Europos Sąjungoje: minimalūs reikalavimai ⁽²⁾ ir 2002 m. gegužės 16 d. – Rekomendaciją dėl teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių nepriklausomumo Europos Sąjungoje: Pagrindinių principų rinkinys ⁽³⁾.
- (5) Šios direktyvos tikslas – iš esmės (nors ir ne iki galo) suderinti teisės aktų nustatyto audito reikalavimus. Valstybė narė, reikalaujanti atlikti teisės aktų nustatytą auditą, gali taikyti griežtesnius reikalavimus, nebent šioje direktyvoje numatyta priešingai.
- (6) Pagal šią direktyvą suteiktos teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus kvalifikacijos turėtų būti laikomos lygiavertėmis. Todėl valstybės narės turėtų nebegalėti reikalauti, kad balsavimo teisių daugumą audito įmonėje turėtų tose valstybėse narėse patvirtinti auditoriai arba, kad audito įmonės administracijos arba valdymo organo narių daugumą sudarytų tose valstybėse narėse patvirtinti auditoriai.
- (7) Teisės aktų nustatytam auditui atlikti būtinos įmonių teisės, mokesčių teisės, socialinės teisės ir panašios žinios. Tos žinios turėtų būti patikrintos prieš patvirtinant teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių iš kitos valstybės narės.
- (8) Kad būtų apsaugoti tretieji asmenys, visi patvirtinti auditoriai ir audito įmonės turėtų būti įtraukti į registrą, kuris būtų prieinamas visuomenei ir kuriame būtų pateikiami pagrindiniai duomenys apie teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonę.
- (9) Teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai turėtų laikytis griežčiausių etikos reikalavimų. Todėl jiems turėtų būti taikomos profesinės etikos normos, apimančios jų vykdomą atstovavimo visuomenės interesams funkciją, sąžiningumą ir objektyvumą, profesinę kompetenciją ir reikiamą atsargumą. Teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių funkcija atstovauti visuomenės interesus reiškia, kad jų atliekamo darbo kokybė pasikliauja platesnė visuomenė ir institucijos. Gera audito kokybė padeda tinkamai funkcionuoti rinkoms stiprindama finansinės atskaitomybės vientisumą ir veiksmingumą. Komisija gali patvirtinti profesinės etikos įgyvendinimo priemones, kaip minimalius standartus. Tokiu atveju galėtų būti atsižvelgiama į Tarptautinės apskaitininkų federacijos (IFAC) Etikos kodekso principus.

⁽¹⁾ OL C 143, 1998 5 8, p. 12.

⁽²⁾ OL L 91, 2001 3 31, p. 91.

⁽³⁾ OL L 191, 2002 7 19, p. 22.

▼B

- (10) Svarbu, kad teisės aktų nustatyta auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės gerbtų savo klientų privatumą. Todėl jie turėtų laikytis griežtų konfidencialumo ir profesinės paslapties taisyklių, kurios, tačiau, neturėtų kliudyti tinkamam šios direktyvos vykdymui. Tos konfidencialumo taisyklės taip pat turėtų būti taikomos bet kuriam teisės aktų nustatyta auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei, kurie nebedalyvauja vykdant konkrečią audito užduotį.
- (11) Teisės aktų nustatyta auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės, atlikdami auditą, turėtų būti visiškai nepriklausomi. Jie gali pranešti audituojamam subjektui apie su auditu susijusius reikalus, bet neturėtų kištis į audituojamo subjekto vidaus sprendimų priėmimo procesus. Jei jie atsiduria situacijoje, kai jų nepriklausomumui kylanti grėsmė net po to, kai buvo panaudotos apsaugos priemonės šiai grėsmei sumažinti, yra per didelė, jie turėtų atsisakyti atlikti auditą arba nuo jo susilaikyti. Išvada apie auditoriaus santykius, keliančius pavojų jo nepriklausomumui, gali būti skirtinga santykių tarp auditoriaus ir audituojamo subjekto arba tarp audito įmonių tinklo ir audituojamo subjekto atvejais. Tais atvejais, kai kooperatyvas, kaip apibrėžta 2 straipsnio 14 dalyje, arba panašus subjektas, kaip nurodyta Direktyvos 86/635/EEB 45 straipsnyje, pagal nacionalinės teisės nuostatas turi arba jam leidžiama tapti pelno nesiekiančio auditą atliekančio subjekto nariu, objektyvi, protinga ir informuota šalis neturėtų manyti, kad narystė grindžiami santykiai kompromituoja teisės aktų nustatyta auditą atliekančių audito subjektų nepriklausomumą, jei audituojančiam subjektui atliekant teisės aktų nustatyta auditą vienas iš jo narių taiko nepriklausomumo principus tiek auditorių, tiek asmenų, galinčių daryti įtaką teisės aktų nustatytam auditui, veiklai. Teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių nepriklausomumui kylantios grėsmės pavyzdžiai – jų tiesioginis arba netiesioginis finansinis suinteresuotumas audituojamu subjektu ir papildomai teikiamos ne audito paslaugos. Grėsmę teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių nepriklausomumui taip pat gali kelti atlyginimo, gauto iš audituojamos įmonės, dydis ir (arba) tokio atlyginimo sudėtis. Apsaugos priemonės, taikomos šiai grėsmei sušvelninti arba jai pašalinti, yra draudimai, apribojimai, kitos priemonės ir procedūros bei reikalavimai atskleisti informaciją. Teisės aktų nustatyta auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės turėtų atsisakyti teikti papildomas su auditu nesusijusias paslaugas, kurios gali pakenkti jų nepriklausomumui. Komisija gali patvirtinti nepriklausomumo įgyvendinimo priemones, kaip minimalius standartus. Šiuo tikslu Komisija gali atsižvelgti į principus, kurie numatyti pirmiau minėtoje 2002 m. gegužės 16 d. rekomendacijoje. Tam, kad būtų galima nustatyti auditorių nepriklausomumą, turi būti tiksliai apibrėžta „tinklo“, kuriame veikia auditoriai, sąvoka. Šiuo požiūriu turi būti atsižvelgta į daugelį aplinkybių, pavyzdžiui, atvejus, kai struktūra gali būti apibūdinama kaip tinklas, kadangi jos tikslas yra pelno arba išlaidų pasidalijimas. Tinklo buvimą nustatantys kriterijai turėtų būti įvertinami ir pasveriami remiantis turimomis faktinėmis aplinkybėmis, pavyzdžiui, ar yra bendrų nuolatinių klientų.
- (12) Savikontrolės arba savanaudiškų interesų atvejais, kai reikia užtikrinti teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių arba

▼B

audito įmonių nepriklausomumą, sprendimą dėl atsisakymo atlikti auditą arba susilaikymo nuo jo savo klientų atžvilgiu turėtų priimti valstybės narė, o ne teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė. Tačiau tai neturėtų sukurti situacijos, kad valstybės narės turėtų bendrą pareigą drausti teisės aktų nustatyta auditą atliekantiems auditoriams arba audito įmonėms teikti ne audito paslaugas savo klientams. Sprendžiant, ar teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, siekdami apginti savo nepriklausomumą, neturėtų atlikti teisės aktų nustatyto audito, kai atsiranda savanaudiškų interesų arba tikrinama sava įmonė, turėtų būti atsižvelgta į tai, ar audituojama visuomenės intereso įmonė yra išleidusi perleidžiamų vertybinių popierių, kuriais leidžiama prekiauti reguliuojamoje vertybinių popierių rinkoje, kaip apibrėžta 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkos ⁽¹⁾ 4 straipsnio 1 dalies 14 punkte.

- (13) Svarbu užtikrinti vienodą aukštą Bendrijos teise reikalaujamų auditų kokybę. Todėl visi teisės aktų nustatyti auditai turėtų būti atliekami pagal tarptautinius audito standartus. Tiems standartams įgyvendinti reikalingos priemonės Bendrijoje turėtų būti priimanamos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽²⁾. Techninis audito komitetas arba grupė, į kuriuos taip pat turėtų būti įtraukta valstybių narių viešosios priežiūros įstaigų sistema, turėtų padėti Komisijai atlikti tarptautinių audito standartų techninio patikimumo vertinimą. Siekiant kuo didesnio suderinamumo, valstybėms narėms turėtų būti leista taikyti nacionalines papildomas audito procedūras ar reikalavimus tik tuo atveju, jei jie kyla dėl konkrečių nacionalinės teisės reikalavimų, susijusių su metinės finansinės atskaitomybės arba konsoliduotos finansinės atskaitomybės teisės aktų nustatyto audito apimtimi, kai tų reikalavimų nenumato tarptautiniai audito standartai. Valstybės narės galėtų toliau taikyti tokias papildomas audito procedūras, kol audito procedūros ar reikalavimai bus įtraukti į vėliau patvirtintus tarptautinius audito standartus. Tačiau jei priimtų tarptautinių audito standartų sudėtyje būtų tokių audito procedūrų, kurių vykdymas sukeltų konkretų teisinį konfliktą su nacionaline teise, kylantį iš su teisės aktų nustatyto auditu susijusių konkrečių nacionalinių reikalavimų, valstybės narės gali nesivadovauti prieštaraujančia tarptautinio audito standarto dalimi tol, kol tie prieštaravimai egzistuoja, su sąlyga, kad taikomos 26 straipsnio 3 dalyje nurodytos priemonės. Bet koks valstybių narių atliekamas papildymas arba panaikinimas turėtų padidinti įmonių metinės finansinės atskaitomybės patikimumą ir būti naudingas visuomenei. Tai reiškia, kad valstybės narės gali, pavyzdžiui, reikalauti papildomos audito išvados stebėtojų tarybai arba kitokių ataskaitų ir audito reikalavimų, kurie yra pagrįsti nacionalinėmis bendrovių valdymo taisyklėmis.

⁽¹⁾ OL L 145, 2004 4 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

▼B

- (14) Kad Komisija galėtų patvirtinti tarptautinio audito standarto taikymą Bendrijoje, būtina, kad jis būtų taikomas tarptautiniu mastu, būtų sukurtas visapusiškai dalyvaujant visoms suinteresuotoms šalims, vadovaujantis atvira ir skaidria procedūra, kad jis prisidėtų prie metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės patikimumo ir kokybės bei Europos visuomenės gerovės. Pagal Sprendimą 1999/468/EB išnagrinėjus kiekvieną atvejį reikėtų įvertinti, ar reikia Tarptautinius audito praktikos nurodymus patvirtinti kaip standarto dalį. Komisija turėtų užtikrinti, kad prieš tvirtinimo procesą būtų atliekama peržiūra siekiant patikrinti, ar laikomasi minėtų reikalavimų, ir pranešti pagal šią direktyvą įsteigto Komiteto nariams apie patikrinimo rezultatus.
- (15) Konsoliduotos finansinės atskaitomybės atveju būtina aiškiai apibrėžti atskirose įmonių grupės įmonėse teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių pareigas. Šiuo tikslu grupės auditorius turėtų prisiimti visą atsakomybę už audito išvadą.
- (16) Siekiant padidinti gebėjimą palyginti įmones, taikančias tuos pačius apskaitos standartus, ir padidinti visuomenės pasitikėjimą audito veikla, Komisija gali priimti bendrą audito išvadą dėl metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, kuri būtų parengta remiantis patvirtintais tarptautiniais apskaitos standartais, nebent atitinkamas standartas dėl tokios išvados buvo priimtas Bendrijos lygmeniu.
- (17) Reguliarūs tikrinimai yra tinkama priemonė gerinti teisės aktų nustatyto audito kokybę. Todėl teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams ir audito įmonėms turėtų būti taikoma kokybės užtikrinimo sistema, kuri būtų organizuota nepriklausomai nuo tikrinamų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių. Taikydamos 29 straipsnį dėl kokybės užtikrinimo sistemos valstybės narės gali nuspręsti, jei atskiri auditoriai laikosi bendros kokybės užtikrinimo politikos, kad būtų atsižvelgiama tik į reikalavimus audito įmonėms. Valstybės narės gali organizuoti kokybės užtikrinimo sistemą tokiu būdu, kad kiekvienas auditorius kas šešeri metai būtų vertinamas kokybės užtikrinimo peržiūros. Šiuo požiūriu kokybės užtikrinimo sistemos finansavimui neturėtų būti daroma netinkama įtaka. Komisijos kompetencijai turėtų būti palikta teisė patvirtinti kokybės užtikrinimo sistemų organizavimo ir finansavimo įgyvendinimo priemones tais atvejais, kai visuomenės pasitikėjimas kokybės užtikrinimo sistema susilpnėja. Viešosios priežiūros sistemos pagalba valstybės narės turėtų būti skatinamos ieškoti tarpusavyje suderintų principų kokybės užtikrinimui peržiūrėti, siekiant išvengti pernelyg didelės naštos atitinkamoms šalims.
- (18) Tyrimai ir atitinkamos sankcijos padeda išvengti teisės aktų nustatyto audito netinkamo atlikimo ir pašalinti trūkumus.

▼ B

- (19) Teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės atsako už kruopštų savo darbo atlikimą, todėl turėtų būti atsakingi už dėl jų nerūpestingumo atsiradusią finansinę žalą. Tačiau auditorių ir audito įmonių galimybę gauti profesinės civilinės atsakomybės draudimą gali įtakoti tai, ar jie turi neribotą finansinę atsakomybę. Savo ruožtu, Komisija ketina išnagrinėti šiuos klausimus atsižvelgdama į faktą, kad atsakomybės tvarka valstybėse narėse gali žymiai skirtis.
- (20) Valstybės narės turėtų organizuoti veiksmingą auditorių ir audito įmonių viešosios priežiūros sistemą, pagrįstą buveinės valstybės kontrole. Viešąją priežiūrą reglamentuojanti tvarka turėtų sudaryti sąlygas valstybėms narėms šioje srityje veiksmingai bendradarbiauti Bendrijos lygmeniu. Viešosios priežiūros sistemai turėtų vadovauti nepraktikuojantys asmenys, susipažinę su teisės aktų nustatytam auditui keliamais reikalavimais. Tokie asmenys gali būti specialistai, kurie niekada nebuvo susiję su auditoriaus profesija arba buvę auditoriai, kurie nebesiverčia šia profesija. Tačiau valstybės narės gali leisti viešosios priežiūros sistemos valdyme dalyvauti ir nedideliame auditorių skaičiui. Kompetentingos valstybių narių institucijos, kai tai yra būtina, turėtų bendradarbiauti tarpusavyje vykdydamos jų patvirtintų auditorių ir audito įmonių veiklos priežiūros funkcijas. Toks bendradarbiavimas gali reikšmingai prisidėti užtikrinant teisės aktų nustatyto audito kokybę Bendrijoje. Kadangi būtina Europos lygmeniu garantuoti veiksmingą valstybių narių paskirtų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą ir koordinavimą, vienos institucijos, kuri būtų atsakinga už bendradarbiavimo užtikrinimą, paskyrimas turėtų nepažeisti atskirų kompetentingų institucijų teisės tiesiogiai bendradarbiauti su kitomis valstybių narių kompetentingomis institucijomis.
- (21) Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi 32 straipsnio 3 dalies dėl viešosios priežiūros principų, nepraktikuojantis asmuo privalo išmanyti atitinkamas teisės aktų nustatyto audito sritis dėl savo ankstesnės profesinės patirties arba turėti žinių bent apie vieną 8 straipsnyje išdėstytų sričių.
- (22) Teisės aktų nustatytą auditą atliekantį auditorių arba audito įmonę turėtų skirti audituojamo subjekto visuotinis akcininkų susirinkimas arba nariai. Siekiant apsaugoti auditoriaus nepriklausomumą svarbu nustatyti, kad auditorių ar audito įmonę būtų galima atšaukti tik tuo atveju, kai tam yra rimtų priežasčių ir kai apie tas priežastis pranešama institucijai ar institucijoms, atsakingoms už viešąją priežiūrą.
- (23) Kadangi visuomenės intereso įmonėms skiriamas didesnis visuomenės dėmesys ir ekonominiu požiūriu šios įmonės yra svarbesnės, jų metinės finansinės atskaitomybės ar konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditui turėtų būti taikomi griežtesni teisės aktų nustatyto audito reikalavimai.

▼B

- (24) Audito komitetų veikla ir veiksminga vidaus kontrolės sistema padeda mažinti finansinę, veiklos ir atitikimo riziką bei pagerina finansinės atskaitomybės kokybę. Valstybės narės galėtų atsižvelgti į 2005 m. vasario 15 d. Komisijos rekomendaciją dėl bendrovių, kurių vertybiniai popieriai yra įtraukti į biržos sąrašus, direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių vaidmens ir dėl (stebėtojų) tarybos komitetų ⁽¹⁾, kurioje nurodoma, kaip turėtų būti steigiami audito komitetai ir kaip jie turėtų veikti. Valstybės narės gali nuspręsti, kad administracijos ar stebėtojų tarybos organas kaip visuma gali atlikti audito komitetui ar lygiavertę veiklą vykdančiam organui paskirtas funkcijas. Pagal 41 straipsnyje numatytas audito komiteto pareigas teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė jokių būdu neturėtų būti šiam komitetui pavaldūs.
- (25) Valstybės narės taip pat gali nuspręsti atleisti nuo reikalavimo turėti audito komitetą visuomenės intereso įmones, kurios yra kolektyvinio investavimo įmonės, kurių perleidžiamais vertybiniais popieriais leidžiama prekiauti reguliuojamoje vertybinių popierių rinkoje. Šiuo atveju atsižvelgiama į tai, kad tais atvejais, kai kolektyvinio investavimo įmonė veikia vien turto sujungimo tikslais, ne visuomet bus tikslinga sudaryti audito komitetą. Tokios įmonės finansinė atskaitomybė ir su ja susijusi rizika nepalyginama su kitų visuomenės intereso įmonių finansine atskaitomybe ir su ja susijusia rizika. Be to, kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektai (KIPVPS) ir jų valdymo bendrovės veikia griežtai apibrėžtoje teisinėje aplinkoje ir joms taikomi specialūs valdymo mechanizmai, pavyzdžiui, jų depozitoriumo vykdoma kontrolė. Šiuo konkrečiu atveju valstybės narės turėtų būti leidžiama tiems kolektyvinio investavimo subjektams, kurių veikla nėra suderinta Direktyva 85/611/EEB ⁽²⁾, tačiau kuriems taikomos toje direktyvoje numatytos lygiavertės apsaugos priemonės, numatyti tokias pačias sąlygas, kaip ir Bendrijos lygmeniu suderintoms kolektyvinio investavimo įmonėms.
- (26) Siekiant sustiprinti visuomenės intereso įmonių auditorių nepriklausomumą, tokių įmonių auditą atliekantis (-ys) pagrindinis (-iai) partneris (-iai) turėtų keistis rotacijos principu. Norėdamos organizuoti tokį keitimąsi rotacijos principu valstybės narės turėtų reikalauti pakeisti pagrindinį (-ius) audito partnerį (-ius), dirbanti (-čius) su audituojamu subjektu, ir toliau paliekant tą audito įmonę, kuriai priklauso pagrindinis (-iai) audito partneris (-iai), to subjekto teisės aktų nustatyta auditą atliekančiu auditoriumi. Kai valstybė narė mano, jog, siekiant numatytų tikslų, būtų tikslinga pakeisti audito įmonę, ji gali to pareikalauti nepažeisdama 42 straipsnio 2 dalies.

⁽¹⁾ OL L 52, 2005 2 25, p. 51.

⁽²⁾ 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 85/611/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL L 375, 1985 12 31, p. 3). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/1/EB (OL L 79, 2005 3 24, p. 9).

▼B

- (27) Kapitalo rinkų susilieėjimas taip pat pabrėžia būtinybę užtikrinti Bendrijos kapitalo rinkai teikiamų trečiųjų šalių auditorių paslaugų kokybę. Tokie auditoriai turėtų būti registruojami, kad jiems būtų taikomi kokybės užtikrinimo patikrinimai ir tyrimų bei sankcijų sistema. Abipusiškumo principu pagrįstos išlygos priimanos po to, kai Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atlieka trečiųjų šalių auditorių lygiavertiškumo vertinimą. Bet kuriuo atveju subjektų, išleidusių perleidžiamų vertybinių popierių reguliuojamoje vertybinių popierių rinkoje, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 14 punkte, auditą gali atlikti auditorius, kuris yra registruotas valstybėje narėje arba prižiūrimas trečiosios šalies, iš kurios jis yra kilęs, kompetentingų institucijų, jei ta trečioji šalis yra Komisijos arba valstybės narės abipusiu pagrindu pripažinta atitinkanti priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų ir sankcijų sistemų principų reikalavimus. Jei valstybė narė pripažįsta trečiosios šalies kokybės užtikrinimo sistemą lygiaverte, tai nereiškia, kad kitos valstybės narės turi pripažinti tokį lygiavertiškumo nacionalinei sistemai įvertinimą, ir jis nėra viršesnis už Komisijos sprendimą.
- (28) Sudėtingas tarptautinių įmonių grupių auditas reikalauja tinkamo kompetentingų valstybių narių ir trečiųjų šalių institucijų bendradarbiavimo. Dėl to valstybės narės turėtų garantuoti, kad jų nacionalinės kompetentingos institucijos suteiktų priėjimą trečiųjų šalių kompetentingoms institucijoms prie audito darbo ir kitų dokumentų. Tam, kad būtų apsaugotos susijusių šalių teisės ir tuo pačiu palengvintas priėjimas prie šių dokumentų, valstybės narės turėtų būti leista trečiųjų šalių kompetentingoms institucijoms suteikti tiesioginį priėjimą, atitinkamai nacionalinei institucijai sutikus. Vienas iš svarbiausių kriterijų priėjimui suteikti yra tai, ar trečiųjų šalių kompetentingos institucijos laikosi reikalavimų, kuriuos Komisija paskelbė tinkamais. Kol Komisijos sprendimas šiuo klausimu nepriimtas, ir jo nepažeisdamos, valstybės narės gali įvertinti, ar reikalavimai yra tinkami.
- (29) Kaip nurodoma 36 ir 47 straipsniuose, informaciją galima atskleisti tik pagal asmens duomenų perdavimo trečiosioms šalims taisyklės, nustatytas 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾.
- (30) Šiai direktyvai įgyvendinti reikalingos priemonės turėtų būti priimtose pagal Sprendimą 1999/468/EB ir deramai atsižvelgiant į 2002 m. vasario 5 d. Europos Parlamente padarytą Komisijos pareiškimą dėl finansines paslaugas reguliuojančių teisės aktų įgyvendinimo.

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

▼B

- (31) Europos Parlamentui turėtų būti skiriamas trijų mėnesių laikotarpis, prasidedantis nuo pirmojo pakeitimų projekto ir įgyvendinimo priemonių pateikimo, per kurį jis galėtų juos išnagrinėti bei pateikti savo nuomonę. Tačiau skubiais ir tinkamai pagrįstais atvejais šį laikotarpį turėtų būti galima sutrumpinti. Jei per šį laikotarpį Europos Parlamentas priima rezoliuciją, Komisija turėtų peržiūrėti pakeitimų projektą arba priemones.
- (32) Kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. reikalavimų dėl vienodų tarptautinių audito standartų taikymo, profesinio rengimo reikalavimų atnaujinimo, profesinės etikos normų apibrėžimo ir valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimo bei bendradarbiavimo su trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis techninio įgyvendinimo siekiant toliau tobulinti ir derinti teisės aktų nustatyto audito kokybę Bendrijoje ir lengvinti valstybių narių bendradarbiavimą bei bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis taip skatinant pasitikėjimą teisės aktų nustatyto audito, valstybės narės negali deramai pasiekti, ir kadangi, dėl šios direktyvos taikymo apimties ir poveikio, tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (33) Siekiant teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus ar audito įmonės ir audituojamo subjekto ryšių skaidrumo, reikėtų iš dalies pakeisti Direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB nustatant reikalavimą atlyginimą už audito atlikimą ir atlyginimą už kitas paslaugas nurodyti metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės aiškinamajame rašte.
- (34) Reikėtų panaikinti Direktyvą 84/253/EEB, kadangi joje nustatytą taisyklių nepakanka tinkamai audito infrastruktūrai, t. y. viešajai priežiūrai, drausminėms sistemoms ir kokybės užtikrinimo sistemoms, užtikrinti ir kadangi joje konkrečiai nenustatytos valstybių narių ir trečiųjų šalių bendradarbiavimą reguliuojančios taisyklės. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą būtina aiškiai nurodyti, kad pagal Direktyvą 84/253/EEB patvirtinti auditoriai ir audito įmonės laikomi patvirtintais pagal šią direktyvą.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS IR SĄVOKŲ APIBRĖŽIMAI

1 straipsnis

Dalykas

Ši direktyva apibrėžia metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės teisės aktų nustatyto audito taisykles.

▼M3

Šios direktyvos 29 straipsnis netaikomas atliekant viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą metinių finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą, nebent Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 537/2014 ⁽¹⁾ nurodyta kitaip.

▼B*2 straipsnis***Sąvokų apibrėžimai**

Šioje direktyvoje taikomos tokios sąvokos:

▼M3

- 1) „teisės aktų nustatytas auditas“ – metinių finansinių ataskaitų ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditas, jei:
 - a) jį reikalaujama atlikti pagal Sąjungos teisę;
 - b) jį reikalaujama atlikti pagal nacionalinę teisę mažųjų įmonių atveju;
 - c) jis atliekamas savanoriškai paprašius mažosioms įmonėms, kuris atitinka nacionalinius teisinius reikalavimus, lygiaverčius b punkte nurodytiems auditui keliamiems reikalavimams, kai nacionalinės teisės aktuose tokie auditai apibrėžiami kaip teisės aktų nustatyti auditai;

▼B

- 2) „teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius“ – tai fizinis asmuo, kurį valstybės narės kompetentingos institucijos patvirtino pagal šią direktyvą atlikti teisės aktų nustatytą auditą;
- 3) „audito įmonė“ – tai juridinis asmuo arba bet kuris kitas subjektas, nepriklausomai nuo jo juridinio statuso, patvirtintas valstybės narės kompetentingų institucijų pagal šią direktyvą atlikti teisės aktų nustatytą auditą;

▼M3

- 4) „trečiosios šalies audito subjektas“ – subjektas, kuris, nepriklausomai nuo jo teisinės formos, atlieka trečiojoje šalyje įsteigtos bendrovės metinių finansinių ataskaitų arba konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą, išskyrus subjektą, kuris, jį patvirtinus pagal 3 straipsnį, yra registruotas kaip audito įmonė bet kurioje valstybėje narėje;
- 5) „trečiosios šalies auditorius“ – fizinis asmuo, kuris atlieka trečiojoje šalyje įsteigtos bendrovės metinių finansinių ataskaitų arba konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą, išskyrus asmenį, kuris, jį patvirtinus pagal 3 ir 44 straipsnius, yra registruotas kaip teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius bet kurioje valstybėje narėje;

▼B

- 6) „grupės auditorius“ – tai teisės aktų nustatytą auditą atliekantis (-ys) auditorius (-iai) arba audito įmonė (-ės), kuri (-ios) atlieka teisės aktų nustatytą konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditą;
- 7) „tinklas“ – tai platesnė struktūra:

— kurios tikslas – bendradarbiavimas ir kuriai priklauso teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, ir

⁽¹⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų (OL L 158, 2014 5 27, p. 77).

▼B

- kuri aiškiai siekia pasidalyti pelną ar sąnaudas arba dalijasi bendra nuosavybe, kontrolės ar valdymo sistema, bendra kokybės kontrolės politika ir procedūromis, bendra verslo strategija, naudoja tą patį prekės ženklą arba reikšmingą dalį profesinių išteklių;
- 8) „su audito įmone susijusi įmonė“ – tai bet koks subjektas, nepriklausomai nuo jo juridinio statuso, kurį su audito įmone sieja bendri savininkai, kontrolė ar vadovai;
- 9) „audito išvada“ – tai Direktyvos 78/660/EEB 51a straipsnyje ir Direktyvos 83/349/EEB 37 straipsnyje minima teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės teikiama išvada;

▼M3

- 10) „kompetentingos institucijos“ – įstatymu paskirtos institucijos, atsakingos už teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių arba konkrečių jų veiklos aspektų reguliavimą ir (arba) priežiūrą; „kompetentinga institucija“ konkrečiame straipsnyje reiškia nuorodą į instituciją, atsakingą už tame straipsnyje nurodytų funkcijų vykdymą;

▼B

- 12) „tarptautiniai apskaitos standartai“ – tai tarptautiniai apskaitos standartai (TAS), tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai (TFAS) ir su jais susijusios interpretacijos (NAK-TFAAK paaiškinimai), šių standartų ir atitinkamų interpretacijų pakeitimai bei standartai ir su jais susijusios interpretacijos, kuriuos ateityje paskelbs ar nustatys Tarptautinė apskaitos standartų taryba (TAST);

▼M3

- 13) „viešojo intereso įmonės“ – tai:
 - a) valstybės narės teisės reguliuojamos įmonės, kurių perleidžiamais vertybiniais popieriais leidžiama prekiauti bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 14 punkte;
 - b) kredito įstaigos, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES ⁽¹⁾ 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte, išskyrus tos direktyvos 2 straipsnyje nurodytas įstaigas;
 - c) draudimo įmonės, kaip apibrėžta Direktyvos 91/674/EEB 2 straipsnio 1 dalyje, arba
 - d) įmonės, kurias valstybės narės priskiria viešojo intereso įmonėms, pavyzdžiui, įmonės, kurios yra labai svarbios visuomenei dėl jų verslo pobūdžio, dydžio arba jų darbuotojų skaičiaus;

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

▼B

- 14) „kooperatyvas“ – tai Europos kooperatinė bendrovė, kaip apibrėžta 2003 m. liepos 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1435/2003 dėl Europos kooperatinės bendrovės (EKB) statuto ⁽¹⁾ 1 straipsnyje, arba bet koks kooperatyvas, kuriam pagal Bendrijos teisę yra reikalingas teisės aktų nustatytas auditas, pvz., kredito įstaigos, kaip apibrėžta Direktyvos 2000/12/EB 1 straipsnio 1 punkte, ir draudimo bendrovės, kaip apibrėžta Direktyvos 91/674/EEB 2 straipsnio 1 dalyje;

▼M3

- 15) „nepraktikuojantis asmuo“ – bet kuris fizinis asmuo, kuris per savo dalyvavimą viešosios priežiūros sistemos valdyme ir trejų metų laikotarpį, einantį iškart prieš tokį dalyvavimą, neatliko teisės aktų nustatyto audito, neturėjo balsavimo teisių audito įmonėje, nebuvo audito įmonės administracinio, valdymo ar priežiūros organo narys ir nedirbo arba kitaip nebuvo susijęs su jokia audito įmone;

▼B

- 16) „pagrindinis (-iai) audito partneris (-iai)“ – tai:
- a) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis (-ys) auditorius (-iai), kurį (-iuos) audito įmonė skiria konkrečiai audito užduočiai, atsakingu (-ais) atlikti teisės aktų nustatyta auditą audito įmonės vardu; arba
 - b) grupės audito atveju – bent jau teisės aktų nustatyta auditą atliekantis (-ys) auditorius (-iai), kurį (-iuos) paskyrė audito įmonė ir kuris (-ie) yra atsakingas (-i) už teisės aktų nustatyto audito atlikimą grupės lygiu, bei teisės aktų nustatyta auditą atliekantis (-ys) auditorius (-iai), paskirtas (-i) visų pirma atsakingu (-ais) reikšmingų dukterinių įmonių lygiu; arba
 - c) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius (-iai), kuris (-ie) pasirašo audito išvadą;

▼M3

- 17) „vidutinės įmonės“ – tai įmonės, nurodytos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES ⁽²⁾ 1 straipsnio 1 dalyje ir 3 straipsnio 3 dalyje;
- 18) „mažosios įmonės“ – tai įmonės, nurodytos Direktyvos 2013/34/ES 1 straipsnio 1 dalyje ir 3 straipsnio 2 dalyje;
- 19) „buveinės valstybė narė“ – valstybė narė, kurioje teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė yra patvirtinti pagal 3 straipsnio 1 dalį;
- 20) „priimančioji valstybė narė“ – tai valstybė narė, kurioje teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius, patvirtintas savo buveinės valstybėje narėje, taip pat nori būti patvirtintas pagal 14 straipsnį, arba valstybė narė, kurioje audito įmonė, patvirtinta savo buveinės valstybėje narėje, nori būti įregistruota arba yra registruota pagal 3a straipsnį.

⁽¹⁾ OL L 207, 2003 8 18, p. 1.

⁽²⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

▼B

II SKYRIUS

TVIRTINIMAS, TĘSTINIS MOKYMAS, ABIPUSIS PRIPAŽINIMAS

3 straipsnis

Teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių patvirtinimas

1. Teisės aktų nustatytą auditą gali atlikti tik tie teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai arba audito įmonės, kuriuos patvirtina valstybė narė, kurioje atliekamas teisės aktų nustatytas auditas.

2. ►**M3** Kiekviena valstybė narė skiria kompetentingą instituciją, kaip instituciją, atsakingą už teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių patvirtinimą. ◀

▼M3**▼B**

3. Nepažeisdamos 11 straipsnio valstybių narių kompetentingos institucijos teisės aktų nustatytą auditą atliekančiais auditoriais gali patvirtinti tik fizinius asmenis, kurie atitinka bent 4 ir 6—10 straipsniuose išdėstytus reikalavimus.

4. Valstybių narių kompetentingos institucijos kaip audito įmones gali patvirtinti tik tuos subjektus, kurie tenkina šias sąlygas:

a) fiziniai asmenys, kurie atlieka teisės aktų nustatytą auditą įmonės vardu, turi atitikti bent 4 ir 6—12 straipsniuose išdėstytus reikalavimus ir turi būti toje valstybėje narėje patvirtinti teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai;

▼M3

b) dauguma balsavimo teisių subjekte turi priklausyti audito įmonėms, kurios yra patvirtintos bet kurioje valstybėje narėje, arba fiziniams asmenims, kurie atitinka bent 4 ir 6—12 straipsniuose nustatytus reikalavimus. Valstybės narės gali nustatyti, kad tokie fiziniai asmenys taip pat turi būti patvirtinti kitoje valstybėje narėje. Kooptatyvų, taupomųjų bankų ar panašių subjektų, kaip nurodyta Direktyvos 86/635/EEB 45 straipsnyje, kooperatyvo, taupomojo banko ar panašaus subjekto, kaip nurodyta Direktyvos 86/635/EEB 45 straipsnyje, patronuojamosios įmonės ar teisių perėmėjos, teisės aktų nustatytam auditui atlikti valstybės narės gali nustatyti kitas konkrečias nuostatas dėl balsavimo teisių;

▼B

c) didžioji dalis (iki 75 %) subjekto administravimo arba valdymo organo narių turi būti audito įmonės, kurios yra patvirtintos bet kurioje valstybėje narėje, arba fiziniai asmenys, kurie atitinka bent 4 ir 6—12 straipsniuose numatytus reikalavimus. Valstybės narės gali numatyti, kad tokie fiziniai asmenys būtų taip pat patvirtinti kitoje valstybėje narėje. Ten, kur toks organas sudarytas iš ne daugiau kaip dviejų narių, vienas šių narių turi atitikti bent šiame punkte numatytus reikalavimus;

d) įmonė turi atitikti 4 straipsnyje numatytą reikalavimą.

▼B

Valstybės narės gali nustatyti papildomus reikalavimus tik dėl c punkto. Tokie reikalavimai yra proporcingi keliamiems tikslams ir neviršyti to, kas yra tikrai būtina.

▼M3*3a straipsnis***Audito įmonių pripažinimas**

1. Nukrypstant nuo 3 straipsnio 1 dalies, audito įmonė, kuri yra patvirtinta vienoje valstybėje narėje, turi teisę atlikti teisės aktų nustatytus auditus kitoje valstybėje narėje, jeigu pagrindinis audito partneris, kuris atlieka teisės aktų nustatytą auditą audito įmonės vardu priimančiojoje valstybėje narėje atitinka 3 straipsnio 4 dalies a punkto reikalavimus.

2. Audito įmonė, kuri nori atlikti teisės aktų nustatytus auditus kitoje valstybėje narėje nei jos buveinės valstybė narė, registruojasi priimančiosios valstybės narės kompetentingoje institucijoje pagal 15 ir 17 straipsnius.

3. Priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija įregistruoja audito įmonę, jei ji įsitikina, kad audito įmonė yra registruota buveinės valstybės narės kompetentingoje institucijoje. Jei priimančioji valstybė narė ketina pasitikėti pažymėjimu, patvirtinančiu audito įmonės registraciją buveinės valstybėje narėje, priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija gali reikalauti, kad buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos išduotas pažymėjimas nebūtų išduotas anksčiau nei prieš tris mėnesius. Priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija informuoja buveinės valstybės narės kompetentingą instituciją apie audito įmonės registraciją.

▼B*4 straipsnis***Nepriekaištinga reputacija**

Kompetentingos valstybės narės institucijos gali patvirtinti tuos fizinius asmenis arba įmones, kurių reputacija yra nepriekaištinga.

*5 straipsnis***Patvirtinimo panaikinimas**

1. Teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės patvirtinimas panaikinamas, jei buvo rimtai sukompromituota to asmens arba audito įmonės reputacija. Valstybės narės gali suteikti protingą laiko tarpą, per kurį būtų galima patenkinti nepriekaištingos reputacijos reikalavimus.

2. Audito įmonės patvirtinimas panaikinamas, jei nevykdomi 3 straipsnio 4 dalies b ir c punktų reikalavimai. Tačiau valstybės narės gali suteikti protingą laiko tarpą, per kurį būtų galima patenkinti šiuos reikalavimus.

▼M3

3. Jei dėl bet kurios priežasties teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus ar audito įmonės patvirtinimas yra panaikinamas, buveinės valstybės narės, kurioje patvirtinimas panaikinamas, kompetentinga institucija praneša apie tą faktą ir panaikinimo priežastis priimančiųjų valstybių narių, kuriose teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė yra taip pat registruoti pagal 3a straipsnį, 16 straipsnio 1 dalies c punktą ir 17 straipsnio 1 dalies i punktą, atitinkamoms kompetentingoms institucijoms.

▼B*6 straipsnis***Profesinė kvalifikacija**

Nepažeidžiant 11 straipsnio, fizinis asmuo gali būti patvirtintas atlikti teisės aktų nustatytą auditą tik po to, kai jis įgyja išsilavinimą, leidžiantį stoti į universitetą, arba jį atitinkantį išsilavinimą, baigia teorinio parengimo kursus, atlieka praktiką ir išlaiko atitinkamos valstybės narės organizuojamą ar pripažintą universitetinio baigiamojo egzamino arba lygiaverčio profesinės kompetencijos lygio egzaminą.

▼M3

32 straipsnyje nurodytos kompetentingos institucijos bendradarbiauja tarpusavyje siekdamos šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų konvergencijos. Taip bendradarbiaudamos tos kompetentingos institucijos atsižvelgia į audito ir auditoriaus profesijos pokyčius, visų pirma į jau pasiektą profesijos konvergenciją. Jos bendradarbiauja su Europos audito priežiūros įstaigų komitetu (CEAOB) ir Reglamento (ES) Nr. 537/2014 20 straipsnyje nurodytomis kompetentingomis institucijomis tiek, kiek tokia konvergencija susijusi su viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto auditu.

▼B*7 straipsnis***Profesinės kompetencijos egzaminas**

6 straipsnyje nurodytu profesinės kompetencijos egzaminu užtikrinamas būtinas teorinių žinių lygis tų disciplinų, kurios susijusios su teisės aktų nustatyto audito atlikimu, bei gebėjimas pritaikyti tokias žinias praktikoje. Bent dalis šio egzamino laikoma raštu.

*8 straipsnis***Teorinių žinių testas**

1. Egzamino dalį sudarantis teorinių žinių testas visų pirma apima šiuos dalykus:

- a) bendroji apskaitos teorija ir principai,
- b) su metinės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės rengimu susiję teisiniai reikalavimai ir standartai,
- c) tarptautiniai apskaitos standartai,
- d) finansų analizė,
- e) sąnaudų ir valdymo apskaita,
- f) rizikos valdymas ir vidaus kontrolė,
- g) auditas ir profesiniai įgūdžiai,
- h) su teisės aktų nustatyto auditu ir jį atliekančiais auditoriais susiję teisiniai reikalavimai ir profesiniai standartai,

▼M3

- i) tarptautiniai audito standartai, kaip nurodyta 26 straipsnyje,

▼B

- j) profesinė etika ir nepriklausomumas.

▼B

2. Jis taip pat apima bent jau šiuos dalykus tiek, kiek jie susiję su auditu:

- a) įmonių teisė ir bendrovių valdymas,
- b) bankroto teisė ir panašios procedūros,
- c) mokesčių teisė,
- d) civilinė ir komercinė teisė,
- e) socialinės apsaugos ir darbo teisė,
- f) informacinės technologijos ir kompiuterinės sistemos,
- g) verslas, bendroji ir finansų ekonomika,
- h) matematika ir statistika,
- i) pagrindiniai įmonių finansų valdymo principai.

▼M3

▼B*9 straipsnis***Išimtys**

1. Nukrypdamą nuo 7 ir 8 straipsnių, valstybė narė gali numatyti, kad asmuo, išlaikęs universitetinį ar lygiavertį egzaminą, arba turintis universiteto diplomą ar jį atitinkančią kvalifikaciją vienoje ar daugiau iš 8 straipsnyje išvardytų disciplinų, gali būti atleistas nuo šių disciplinų teorinių žinių testo.

2. Nukrypdamą nuo 7 straipsnio, valstybė narė gali numatyti, kad asmuo, turintis universiteto diplomą arba jį atitinkančią kvalifikaciją vienoje ar daugiau iš 8 straipsnyje išvardytų disciplinų, gali būti atleistas nuo egzamino, kurio metu tikrinamas gebėjimas taikyti įgytas šių disciplinų teorines žinias praktikoje, jeigu toks asmuo baigė tų disciplinų praktinius mokymus išlaikydamas egzaminą arba gaudamas valstybės pripažintą diplomą.

*10 straipsnis***Praktiniai mokymai****▼M3**

1. Siekiant užtikrinti gebėjimą teorines žinias taikyti praktikoje, įtraukiant tokią testą į egzaminą, besimokantysis turi baigti mažiausiai trejų metų trukmės praktinius mokymus, *inter alia*, metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų arba panašių finansinių ataskaitų audito srityje. Mažiausiai du trečdaliai tokių praktinių mokymų atliekama vadovaujant bet kurioje valstybėje narėje patvirtintam teisės aktų nustatytą auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei.

▼B

2. Valstybės narės užtikrina, kad visas parengimas būtų atliekamas vadovaujant asmenims, kurie tinkamai garantuoja savo gebėjimą suteikti praktinį parengimą.

▼B*11 straipsnis***Ilgalaikės praktinės patirties metu įgyjama kvalifikacija**

Valstybė narė gali patvirtinti teisės aktų nustatytą auditą atliekantį auditorių, kuris neatitinka 6 straipsnyje numatytų reikalavimų, jei jis gali įrodyti:

- a) kad jis 15 metų užsiėmė profesine veikla, dėl kurios įgijo pakankamai patirties finansų, teisės ir buhalterinės apskaitos srityse, bei yra išlaikęs 7 straipsnyje nurodytą profesinės kompetencijos egzaminą, arba
- b) kad jis 7 metus užsiėmė profesine veikla tose srityse ir baigė 10 straipsnyje nurodytus praktinius mokymus bei išlaikė 7 straipsnyje nurodytą profesinės kompetencijos egzaminą.

*12 straipsnis***Praktinių mokymų ir teorinio parengimo derinimas**

1. Valstybės narės gali numatyti, kad 8 straipsnyje nurodytų dalykų teorinio parengimo laikotarpis būtų įskaičiuojamas į 11 straipsnyje numatytą profesinės veiklos laikotarpį užtikrinant, kad baigus tokį teorinio parengimo kursą būtų išlaikytas valstybės pripažintas egzaminas. Toks parengimas trunka ne mažiau kaip vienerius metus ir reikalaujama profesinės veiklos laikotarpio negali sutrumpinti daugiau nei ketveriais metais.

2. Profesinės veiklos ir praktinio mokymo trukmė negali būti trumpesnė nei teorinis parengimas ir praktinis mokymas, kurio reikalaujama pagal 10 straipsnį.

▼M3*13 straipsnis***Tęstinis mokymas**

Valstybės narės užtikrina, kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai privalėtų atitinkamose tęstinio mokymo programose ir taip palaikytų pakankamai aukštą teorinių žinių, profesinių įgūdžių ir etikos lygį, o nesilaikantiems tęstinio mokymo reikalavimų būtų taikomos atitinkamos 30 straipsnyje nurodytos sankcijos.

*14 straipsnis***Teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių iš kitos valstybės narės patvirtinimas**

1. Kompetentingos institucijos nustato teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių, kurie yra patvirtinti kitose valstybėse narėse, patvirtinimo tvarką. Ta tvarka neviršija reikalavimo baigti adaptacijos laikotarpį, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/36/EB ⁽¹⁾ 3 straipsnio 1 dalies g punkte, arba išlaikyti tinkamumo testą, kaip apibrėžta tos nuostatos h punkte.

⁽¹⁾ 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo (OL L 255, 2005 9 30, p. 22).

▼M3

2. Priimančioji valstybė narė sprendžia, ar patvirtinimo siekiančiam pareiškėjui taikomas adaptacijos laikotarpis, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/36/EB 3 straipsnio 1 dalies g punkte, ar tinkamumo testas, kaip apibrėžta tos nuostatos h punkte.

Adaptacijos laikotarpis neturi viršyti trejų metų ir turi būti atliekamas pareiškėjo vertinimas.

Tinkamumo testas vykdomas viena iš kalbų, leidžiamų vartoti pagal priimančiosios valstybės narės priimtas kalbų vartojimo taisykles. Tikrinamos tik teisės aktų nustatyta audita atliekančio auditoriaus žinios apie priimančiosios valstybės narės įstatymus ir kitus teisės aktus, kiek jie gali būti svarbūs atliekant teisės aktų nustatyta audita.

3. Kompetentingos institucijos bendradarbiauja CEAOB sistemoje siekdamas adaptacijos laikotarpio ir tinkamumo testo reikalavimų konvergencijos. Jos užtikrina, kad reikalavimai būtų skaidresni ir labiau nuspėjami. Jos bendradarbiauja su CEAOB ir Reglamento (ES) Nr. 537/2014 20 straipsnyje nurodytomis kompetentingomis institucijomis tiek, kiek tokia konvergencija susijusi su viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytais auditais.

▼B**III SKYRIUS****REGISTRACIJA***15 straipsnis***Viešasis registras****▼M3**

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad teisės aktų nustatyta audita atliekantys auditoriai ir audito įmonės būtų įtraukti į viešąjį registrą, kaip nurodyta 16 ir 17 straipsniuose. Išskirtinėmis aplinkybėmis valstybės narės gali nukrypti nuo šiame straipsnyje ir 16 straipsnyje nustatytų reikalavimų dėl informacijos atskleidimo tik tiek, kiek tai yra būtina siekiant sumažinti gresiančią ir reikšmingą grėsmę bet kurio asmens asmeniniam saugumui.

▼B

2. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienas teisės aktų nustatyta audita atliekantis auditorius ar audito įmonė būtų identifikuojami viešajame registre individualiu numeriu. Registravimo informacija saugoma registre elektronine forma ir yra elektroniniu būdu prieinama visuomenei.

3. Valstybės registre nurodomi kompetentingų institucijų pavadinimai ir adresai, kurios yra atsakingos už patvirtinimą, kaip numatyta 3 straipsnyje, kokybės užtikrinimą, kaip numatyta 29 straipsnyje, teisės aktų nustatyta audita atliekančių auditorių ir audito įmonių veiklos tyrimą ir sankcijų taikymą, kaip numatyta 30 straipsnyje, ir viešąją priežiūrą, kaip numatyta 32 straipsnyje.

▼B

4. Valstybės narės užtikrina, kad viešasis registras pradėtų visiškai veikti iki 2009 m. birželio 29 d.

*16 straipsnis***Teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių registravimas**

1. Viešajame registre nurodoma bent ši minimali informacija apie teisės aktų nustatytą auditą atliekančius auditorius:

- a) pavardė, adresas ir registracijos numeris;
 - b) jei taikoma, audito įmonės (-ių), kurioje (-iose) dirba teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius ir su kuria (-iomis) jis yra susijęs kaip partneris ar kaip kitaip, pavadinimas, adresas, interneto svetainės adresas ir registracijos numeris;
 - c) visi kiti teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus registravimo kitų valstybių narių kompetentingose institucijose ir auditoriaus registravimo trečiosiose šalyse duomenys, įskaitant registravimo institucijos (-ų) pavadinimą (-us) ir, jei taikoma, registracijos numerį (-ius).
2. Trečiųjų šalių auditoriai, registruoti pagal 45 straipsnį, aiškiai registruojami kaip trečiųjų šalių auditoriai, o ne kaip teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai.

*17 straipsnis***Audito įmonių registracija**

1. Viešajame registre nurodoma bent ši minimali informacija apie audito įmones:

- a) pavadinimas, adresas ir registracijos numeris;
- b) teisinė forma;
- c) kontaktinė informacija, pagrindinis kontaktinis asmuo ir, jei tinkama, interneto svetainės adresas;
- d) kiekvieno biuro adresas valstybėje narėje;
- e) visų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių, kurie dirba audito įmonėje ar yra audito įmonės partneriai ar yra kitaip su ja susiję, vardai ir registracijos numeriai;
- f) visų savininkų ir akcininkų vardai ir darbo adresai;
- g) administracijos ar valdymo organų narių pavardės ir darbo adresai;
- h) jei taikoma, skelbiama priklausomybė tinklui ir įmonių narių ir su audito įmone susijusių įmonių pavadinimų bei adresų sąrašas arba nuoroda, kur yra skelbiama tokia informacija;
- i) visi kiti registravimo kaip audito įmonės kitų valstybių narių kompetentingose institucijose ir registravimo kaip audito subjekto trečiosiose šalyse duomenys, įskaitant registravimo institucijos (-ų) pavadinimą (-us) ir, jei taikoma, registravimo numerį (-ius);

▼M3

- j) kai tinkama, nurodoma, ar audito įmonė yra registruota pagal 3a straipsnio 3 dalį.

▼B

2. Trečiųjų šalių audito subjektai, registruoti pagal 45 straipsnį, yra aiškiai registruojami kaip tokie, o ne kaip audito įmonės.

*18 straipsnis***Registavimo informacijos atnaujinimas**

Valstybės narės užtikrina, kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės nedelsiant informuotų kompetentingas institucijas, atsakingas už viešąjį registrą, apie bet koki viešajame registre esančios informacijos pasikeitimą. Registras atnaujinamas nedelsiant po pranešimo apie informacijos pasikeitimą.

*19 straipsnis***Atsakomybė už informaciją registre**

Informaciją, suteiktą atitinkamoms kompetentingoms institucijoms pagal 16, 17 ir 18 straipsnius, patvirtina parašu teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė. Jei kompetentinga institucija numato duomenų teikimą elektroniniu būdu, tai gali būti padaryta, pvz., naudojant elektroninio parašo priemonę, kaip apibrėžta 1999 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 1999/93/EB dėl Bendrijos elektroninių parašų reguliavimo sistemos ⁽¹⁾ 2 straipsnio 1 punkte.

*20 straipsnis***Kalba**

1. Viešajame registre įtraukta informacija pateikiama viena iš kalbų, leidžiamų vartoti pagal atitinkamos valstybės narės priimtas kalbų vartojimo taisykles.

2. Valstybės narės papildomai gali leisti į viešąjį registrą įtraukti informaciją bet kuria kita oficialiąja Bendrijos kalba (kalbomis). Valstybės narės gali pareikalauti, kad informacijos vertimas būtų patvirtintas.

Visais atvejais, atitinkama valstybė narė užtikrina, kad registre būtų nurodoma, ar vertimas buvo patvirtintas, ar ne.

IV SKYRIUS**PROFESINĖ ETIKA, NEPRIKLAUSOMUMAS, OBJEKTIVUMAS, KONFIDENCIALUMAS IR PROFESINĖ PASLAPTIS***21 straipsnis***▼M3****Profesinė etika ir skepticizmas****▼B**

1. Valstybės narės užtikrina, kad visiems teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams ir audito įmonėms būtų taikomi profesinės etikos principai, apimantys bent jau jų vykdomą atstovavimo visuomenės interesams funkciją, sąžiningumą ir objektyvumą, profesinę kompetenciją ir uolumą.

⁽¹⁾ OL L 13, 2000 1 19, p. 12.

▼M3

2. Valstybės narės užtikrina, kad teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, atlikdami teisės aktų nustatyta auditą, per visą auditą laikytųsi profesinio skepticizmo principo, ir pripažintų, kad informacijoje gali būti reikšmingų iškraipymų dėl faktų arba elgesio, rodančių, kad padaryta pažeidimų, įskaitant sukčiavimą ir klaidas, nepaisydamas to, kad ankstesnė teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės patirtis rodo, jog audituojamo subjekto vadovybė ir už įmonės valdymą atsakingi asmenys buvo dori ir sąžiningi.

Teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė laikosi profesinio skepticizmo principo, ypač tada, kai tikrina vadovybės prognozes dėl tikrosios vertės, turto vertės sumažėjimo, atidėjinių ir būsimų pinigų srautų, kurios svarbios įmonės galimybei tęsti veiklą.

Šiame straipsnyje „profesinis skepticizmas“ – tai požiūris, kurio laikantis abejojama, atsargiai vertinamos sąlygos, galinčios rodyti, kad informacija gali būti reikšmingai iškraipyta dėl klaidų arba dėl sukčiavimo, ir kritiškai vertinami audito įrodymai.

▼B*22 straipsnis***Nepriklausomumas ir objektyvumas****▼M3**

1. Valstybės narės užtikrina, kad atlikdamas teisės aktų nustatyta auditą teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė ir bet kuris fizinis asmuo, galintis daryti tiesioginį ar netiesioginį poveikį teisės aktų nustatyto audito rezultatams, nebūtų priklausomi nuo audituojamo subjekto ir nedalyvautų audituojamam subjektui priimant sprendimus.

Jie turi būti nepriklausomi bent jau laikotarpiu, kurį apima audituotinos finansinės ataskaitos, ir laikotarpiu, kurį atliekamas teisės aktų nustatytas auditas.

Valstybės narės užtikrina, kad teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė imtųsi visų pagrįstų priemonių, kuriomis užtikrintų, kad atliekant teisės aktų nustatyta auditą, jų nepriklausomumo nepaveiktų jokie esami arba galimi interesų konfliktai, verslo arba kiti tiesioginiai ar netiesioginiai santykiai, kurie apima teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių arba audito įmonę, atliekančius teisės aktų nustatyta auditą ir, atitinkamais atvejais, jų tinklą, vadovus, auditorius, darbuotojus, bet kuriuos kitus fizinius asmenis, kurių paslaugomis gali naudotis arba jas kontroliuoja teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, arba bet kurį kitą tiesiogiai arba netiesiogiai su teisės aktų nustatyta auditą atliekančiu auditoriumi arba audito įmone kontrolės ryšiais susijusį asmenį.

Teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius ar audito įmonė neatlieka teisės aktų nustatyto audito, jei esama savikontrolės, savanaudiškų interesų, tarpininkavimo, familiarumo ar bauginimo grėsmės, kuri atsiranda dėl finansinių, asmeninių, verslo, darbo ar kitų ryšių tarp:

— teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus, audito įmonės, jų tinklo ir bet kurio fizinio asmens, galinčio daryti poveikį teisės aktų nustatyto audito rezultatams, ir

▼M3

— audituojamo subjekto,

kuriuos vertindamas objektyvus, protingas ir informuotas trečiasis asmuo, atsižvelgdamas į taikomas apsaugos priemones, padarytų išvadą, jog kilo pavojus teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus ar audito įmonės nepriklausomumui.

2. Valstybės narės užtikrina, kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius, audito įmonė, jų pagrindiniai audito partneriai, darbuotojai ir bet kurie kiti fiziniai asmenys, kurių paslaugomis naudojasi arba kurių paslaugas kontroliuoja toks teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė ir kurie tiesiogiai dalyvauja atliekant teisės aktų nustatytą audito veiklą, taip pat su jais artimai susiję asmenys, kaip apibrėžta Komisijos direktyvos 2004/72/EB ⁽¹⁾ 1 straipsnio 2 dalyje, atlikdami teisės aktų nustatyto audito veiklą negalėtų turėti ar gauti materialios ir tiesioginės naudos iš jokios finansinės priemonės, kurią išleido, garantuoja arba kitaip remia bet kuris audituojamas subjektas, išskyrus pagal diversifikuoto kolektyvinio investavimo schemas netiesiogiai turimus interesus, įskaitant valdomus fondus, pavyzdžiui, pensijų arba gyvybės draudimo fondus, arba dalyvauti kuriame nors sandoryje dėl bet kurios finansinės priemonės.

▼B

3. Valstybės narės užtikrina, kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė audito dokumentuose nurodytų reikšmingas auditoriaus ar audito įmonės nepriklausomumo grėsmes ir jų įtakai sumažinti taikomas apsaugos priemones.

▼M3

4. Valstybės narės užtikrina, kad 2 dalyje nurodyti asmenys arba įmonės nedalyvautų atliekant konkretaus audituojamo subjekto teisės aktų nustatytą auditą arba kitaip nedarytų įtakos šio audito rezultatams, jei jie:

- a) turi audituojamo subjekto finansinių priemonių, išskyrus pagal diversifikuoto kolektyvinio investavimo schemas netiesiogiai turimus interesus;
- b) turi bet kurio su audituojamu subjektu susijusio subjekto finansinių priemonių, kurių turėjimas nuosavybės teise gali sukelti interesų konfliktą arba paprastai gali būti manoma, kad jį sukels, išskyrus pagal diversifikuoto kolektyvinio investavimo schemas netiesiogiai turimus interesus;
- c) 1 dalyje nurodytu laikotarpiu su tuo audituojamu subjektu turėjo darbo, verslo arba kitų ryšių, kurie gali sukelti interesų konfliktą arba paprastai gali būti manoma, kad jį sukels.

5. 2 dalyje nurodyti asmenys ar įmonės negali tarpininkauti arba priimti piniginių ar nepiniginių dovanų arba paslaugų iš audituojamo subjekto arba bet kurio su audituojamu subjektu susijusio subjekto, išskyrus atvejus, kai objektyvaus, protingo ir informuoto trečiojo asmens nuomone jų vertė būtų nereikšminga arba neesminė.

⁽¹⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Komisijos direktyva 2004/72/EB, įgyvendinanti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB nuostatas dėl priimtų rinkos praktikos, viešai neatskleistos informacijos, susijusios su biržos prekių investicinėmis priemonėmis, organizacijai priklausančių asmenų sąrašo sudarymo, pranešimų apie vadovų sandorius ir apie įtartinus sandorius (OL L 162, 2004 4 30, p. 70).

▼ **M3**

6. Jei laikotarpiu, kurį apima finansinės ataskaitos, audituojamą subjektą įsigyja kitas subjektas arba jei jis susijungia su kitu subjektu ar įsigyja kitą subjektą, teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė nustato ir įvertina visus esamus ar neseniai buvusius interesus ar santykius – įskaitant visas tam subjektui suteiktas ne audito paslaugas, kurios, atsižvelgiant į taikomas apsaugos priemones, galėtų kelti grėsmę auditoriaus nepriklausomumui ir gebėjimui testuoti teisės aktų nustatyta auditą po faktinės susijungimo ar įsigijimo dienos.

Kiek įmanoma greičiau ir bet kuriuo atveju per tris mėnesius teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė imasi visų veiksmų, kurie gali būti reikalingi bet kokiems dabartiniais interesams ar santykiams, kurie keltų grėsmę jų nepriklausomumui, nutraukti, ir, kai įmanoma, imasi apsaugos priemonių siekiant sumažinti bet kokią grėsmę jų nepriklausomumui, kylančią dėl ankstesnių ir dabartinių interesų ir santykių.

22a straipsnis

Buvusių teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių arba teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių darbuotojų įdarbinimas audituojamuose subjektuose

1. Valstybės narės užtikrina, kad teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba pagrindinis audito partneris, kuris atlieka teisės aktų nustatyta auditą audito įmonės vardu, nepasibaigus vienerių metų, o viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito atveju – dvejų metų laikotarpiui nuo to laiko, kai jis netenka teisės aktų nustatyto auditoriaus arba pagrindinio audito partnerio įgaliojimų, susijusių su audito atlikimu:

- a) neužimtų pagrindinių vadovaujamų pareigų audituojamame subjekte;
- b) kai taikytina, netaptų audituojamo subjekto audito komiteto, o jei tokio komiteto nėra – organo, kuris vykdo audito komiteto funkcijas prilygstančias funkcijas, nariu;
- c) netaptų nevykdomuoju audituojamo subjekto administracinio arba priežiūros organo nariu.

2. Valstybės narės užtikrina, kad teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės darbuotojai ir partneriai, kurie nėra pagrindiniai teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės audito partneriai, taip pat joks kitas fizinis asmuo, kurio paslaugomis toks teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė naudojasi arba kurio paslaugas kontroliuoja, kai tokie darbuotojai, partneriai arba kiti fiziniai asmenys yra asmeniškai patvirtinti kaip teisės aktų nustatyta auditą atliekantys auditoriai, neužimtų jokių 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytų pareigų anksčiau nei praėjus bent vieniems metams nuo to laiko, kai jie tiesiogiai dalyvavo atliekant teisės aktų nustatyta auditą.

22b straipsnis

Pasirengimas atlikti teisės aktų nustatyta auditą ir grėsmių nepriklausomumui įvertinimas

Valstybės narės užtikrina, kad prieš sutikdami atlikti arba tęsdami teisės aktų nustatyta auditą teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė įvertintų ir dokumentuotose užfiksotų:

— ar jie atitinka šios direktyvos 22 straipsnio reikalavimus,

▼M3

- ar esama grėsmių jų nepriklausomumui ir taikytinų apsaugos priemonių toms grėsmėms sumažinti,
- ar jie turi kompetentingų darbuotojų, laiko ir išteklių, kad tinkamai atliktų teisės aktų nustatytą auditą,
- ar audito įmonės atveju pagrindinis audito partneris valstybėje narėje, kurioje reikalaujama atlikti teisės aktų nustatytą auditą, yra patvirtintas teisės aktų nustatytą auditą atliekančiu auditoriumi.

Valstybės narės gali nustatyti supaprastintus reikalavimus 2 straipsnio 1 punkto b ir c papunkčiuose nurodytų auditų atveju.

▼B*23 straipsnis***Konfidencialumas ir profesinė paslaptis**

1. Valstybės narės užtikrina, kad visa informacija ir dokumentai, kuriais atlikdami teisės aktų nustatytą auditą gali naudotis teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės, būtų apsaugoti reikiamomis konfidencialumo ir profesinės paslapties taisyklėmis.

▼M3

2. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams ar audito įmonėms skirtos konfidencialumo ir profesinės paslapties taisyklės neturi kliudyti vykdyti šios direktyvos arba Reglamento (ES) Nr. 537/2014 nuostatų.

3. Jei teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė pakeičiami kitu teisės aktų nustatytą auditą atliekančiu auditoriumi arba audito įmone, ankstesnis teisės aktų nustatytą auditą atlikęs auditorius arba audito įmonė audito atlikimą perimančiam teisės aktų nustatytą auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei suteikia visą reikiamą informaciją apie audituojamą subjektą ir paskutinį to subjekto auditą.

▼B

4. Teisės aktų nustatytą auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei, kurie nebedalyvauja atliekant konkrečią audito užduotį, ir buvusiems teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams ir audito įmonėms ir toliau taikomos 1 ir 2 dalyse numatytos nuostatos tos audito užduoties atžvilgiu.

▼M3

5. Kai teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė atlieka įmonės, priklausančios grupei, kurios patronuojančioji įmonė yra trečiojoje šalyje, teisės aktų nustatytą auditą, šio straipsnio 1 dalyje nurodytos konfidencialumo ir profesinės paslapties taisyklės neturi kliudyti teisės aktų nustatytą auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei perduoti atitinkamų dokumentų apie atliktą audito darbą grupės auditoriui, kuris yra trečiojoje šalyje, jei tie dokumentai yra reikalingi patronuojančiosios įmonės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditui atlikti.

Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, atliekantys įmonės, trečiojoje šalyje išleidusios vertybinius popierius arba priklausančios grupei, kuri teisės aktų nustatytas konsoliduotąsias finansines ataskaitas rengia trečiojoje šalyje, teisės aktų nustatytą auditą, atitinkamoms trečiųjų šalių kompetentingoms institucijoms gali perduoti audito darbo dokumentus arba kitus turimus su to subjekto auditu susijusius dokumentus tik 47 straipsnyje nustatytais sąlygomis.

▼ M3

Perduodant informaciją trečiojoje šalyje esančiam grupės auditoriui laikomasi Direktyvos 95/46/EB IV skyriaus ir taikomų nacionalinių asmens duomenų apsaugos taisyklių.

▼ B*24 straipsnis*

Teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių, atliekančių teisės aktų nustatyta auditą audito įmonių vardu, nepriklausomumas ir objektyvumas

Valstybės narės užtikrina, kad audito įmonių savininkai ir akcininkai, o taip pat tokios įmonės arba su ja susijusios įmonės administracijos, valdymo ir priežiūros organų nariai nedalyvautų atliekant teisės aktų nustatyta auditą tokiu būdu, kuris galėtų pakenkti audito įmonės vardu teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus nepriklausomumui ir objektyvumui.

▼ M3*24a straipsnis*

Teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių vidaus organizacinė struktūra

1. Valstybės narės užtikrina, kad teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė atitiktų šiuos organizacinės struktūros reikalavimus:

- a) audito įmonė įdiegia tinkamą politiką ir procedūras, siekdama užtikrinti, kad jos savininkai ar akcininkai, taip pat šios įmonės arba su ja susijusios įmonės administracinių, valdymo ir priežiūros organų nariai nedalyvautų atliekant teisės aktų nustatyta auditą jokių būdu, kuris galėtų pakenkti audito įmonės vardu teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus nepriklausomumui ir objektyvumui;
- b) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė turi patikimas administracines ir apskaitos procedūras, vidaus kokybės kontrolės mechanizmus, veiksmingas rizikos vertinimo procedūras, veiksmingą informacijos tvarkymo sistemų kontrolės ir apsaugos tvarką.

Tie vidaus kokybės kontrolės mechanizmai sukuriami tam, kad būtų užtikrintas sprendimų ir procedūrų laikymasis visais audito įmonės lygmenimis ar visoje teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus darbo struktūroje;

- c) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė įdiegia tinkamą politiką ir procedūras, siekdamas (-a) užtikrinti, kad jo (jos) darbuotojai ir kiti fiziniai asmenys, kurių paslaugomis jis (ji) naudojasi, kurių paslaugas kontroliuoja arba kurie tiesiogiai dalyvauja atliekant teisės aktų nustatyta auditą, turėtų tinkamų žinių ir patirties paskirtoms pareigoms vykdyti;
- d) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė įdiegia tinkamą politiką ir procedūras, siekdamas (-a) užtikrinti, kad svarbios audito funkcijos nebūtų perkamos iš trečiųjų šalių tokiu būdu, kuris pakenktų teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės vidaus kokybės kontrolei ir kompetentingų institucijų gebėjimui prižiūrėti, kaip teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė laikosi šioje direktyvoje, o kai taikoma – Reglamente (ES) Nr. 537/2014 nustatytų pareigų;

▼ M3

- e) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė įdiegia tinkamą ir veiksmingą organizacinę ir administracinę tvarką, kad užkirstų kelią bet kokiai grėsmei, kuri kyla jų nepriklausomumui, kaip nurodyta 22, 22a ir 22b straipsniuose, tą grėsmę nustatytų, pašalintų arba valdytų ir atskleistų;
- f) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė įdiegia tinkamas teisės aktų nustatyto audito atlikimo, darbuotojų mokymo, jų darbo priežiūros bei peržiūros ir audito bylos sudarymo politiką ir procedūras, kaip nurodyta 24b straipsnio 5 dalyje;
- g) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė įdiegia vidaus kokybės kontrolės sistemą, kad užtikrintų teisės aktų nustatyto audito kokybę.

Kokybės kontrolės sistema apima bent f punkte nurodytą politiką ir procedūras. Audito įmonės atveju atsakomybė už vidaus kokybės kontrolės sistemą tenka asmeniui, kuris atitinka teisės aktų nustatyta auditą atliekančiam auditoriui keliamus reikalavimus;

- h) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė pasitelkia tinkamas sistemas, išteklius ir procedūras, kad užtikrintų savo vykdomos teisės aktų nustatyto audito veiklos tęstinumą ir reguliarumą;
- i) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė taip pat įdiegia tinkamą ir veiksmingą organizacinę ir administracinę tvarką, skirtą spręsti ir registruoti incidentus, kurie turi arba gali turėti rimtų padarinių jų teisės aktų nustatyto audito veiklos sąžiningumui;
- j) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė taiko tinkamą atlyginimų politiką, įskaitant pelno pasidalijimo politiką, kuria suteikia pakankamai paskatų užtikrinti audito kokybę. Visų pirma pajamų, kurias teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius ar audito įmonė gauna iš audituojamam subjektui teikiamų ne audito paslaugų, suma negali įeiti į jokio asmens, dalyvaujančio atliekant auditą ar galinčio daryti įtaką audito eigai, darbo vertinimą ir atlyginimą;
- k) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė stebi ir vertina pagal šią direktyvą, o kai taikoma – pagal Reglamentą (ES) Nr. 537/2014 įdiegtų savo sistemų, vidaus kokybės kontrolės mechanizmų bei tvarkos tinkamumą ir veiksmingumą ir imasi reikiamų priemonių bet kokiems trūkumams pašalinti. Teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė visų pirma atlieka metinį g punkte nurodytos savo vidaus kokybės kontrolės sistemos vertinimą. Teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė saugo dokumentus apie to vertinimo rezultatus ir siūlomas priemones vidaus kokybės kontrolės sistemai pakeisti.

Pirmoje pastraipoje nurodyta politika ir procedūros įforminamos dokumentuose ir paviešinamos teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės darbuotojams.

Valstybės narės gali nustatyti supaprastintus reikalavimus 2 straipsnio 1 punkto b ir c papunkčiuose nurodytų auditų atveju.

▼M3

Jokios šios dalies d punkte nurodytos iš trečiųjų šalių perkamos audito funkcijos neturi daryti poveikio teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės atsakomybei audituojamo subjekto atžvilgiu.

2. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, vykdydami reikalavimus, susijusius su šio straipsnio 1 dalyje nustatytais pareigomis, atsižvelgia į savo veiklos mastą ir sudėtingumą.

Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė turi sugebėti įrodyti kompetentingai institucijai, kad ši politika ir procedūros, kurios skirtos tokiai atitikčiai užtikrinti, yra tinkamos atsižvelgiant į teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės veiklos mastą ir sudėtingumą.

*24b straipsnis***Darbo organizavimas**

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai teisės aktų nustatytą auditą atlieka audito įmonė, ta audito įmonė paskirtų bent vieną pagrindinį audito partnerį. Audito įmonė pagrindiniam (-iams) audito partneriui (-iams) suteikia pakankamai išteklių ir darbuotojų, turinčių reikiamą kompetenciją ir gebėjimų, kad jis (jie) galėtų tinkamai atlikti savo pareigas.

Audito kokybės užtikrinimas, nepriklausomumas ir kompetencija yra pagrindiniai kriterijai audito įmonei renkant, ką paskirti pagrindiniu (-iais) audito partneriu (-iais).

Pagrindinis (-iai) audito partneris (-iai) aktyviai dalyvauja atliekant teisės aktų nustatytą auditą.

2. Atlikdamas teisės aktų nustatytą auditą, teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius tam skiria pakankamai laiko ir paskirsto pakankamai išteklių, kad tinkamai atliktų savo pareigas.

3. Valstybės narės užtikrina, kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė saugotų duomenis apie bet kokią šios direktyvos, o kai taikoma – Reglamento (ES) Nr. 537/2014 nuostatų pažeidimą. Mažareikšmių pažeidimų atveju valstybės narės gali atleisti teisės aktų nustatytą auditą atliekančius auditorius arba audito įmones nuo šios pareigos. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai arba audito įmonės taip pat saugo duomenis apie visus dėl to kilusius padarinius, be kita ko, apie priemones, kurių buvo imtasi su tais pažeidimais susijusiems klausimams spręsti ir savo vidaus kokybės kontrolės sistemai pakeisti. Jie parengia metinę ataskaitą, kurioje apžvelgia visas tokias priemones, kurių buvo imtasi, ir paskelbia tą ataskaitą įmonėje.

Kai teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė prašo išorės ekspertų konsultacijos, jis (ji) prašymą ir gautą konsultaciją užfiksuoja dokumentuose.

4. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė saugo duomenis apie klientą. Tokius duomenis apie kiekvieną klientą sudaro ši informacija:

- a) pavadinimas, verslo adresas ir vieta;
- b) audito įmonės atveju – pagrindinio (-ių) audito partnerio (-ių) vardas, pavardė;

▼ M3

c) už teisės aktų nustatytą auditą nustatytas atlygis ir už kitas paslaugas bet kuriais finansiniais metais nustatytas atlygis.

5. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė sudaro kiekvieno teisės aktų nustatyto audito bylą.

Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė dokumentuose užfiksuoja bent pagal šios direktyvos 22b straipsnio 1 dalį, o kai taikytina – pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 6–8 straipsnius įrašytus duomenis.

Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė saugo bet kokius kitus duomenis ir dokumentus, kurie turi svarbos pagrindžiant šios direktyvos 28 straipsnyje, o kai taikytina – Reglamento (ES) Nr. 537/2014 10 ir 11 straipsniuose nurodytą išvadą ir atliekant atitikties šiai direktyvai bei kitiems taikytiniams teisiniams reikalavimams stebėseną.

Audito byla užbaigiama ne vėliau kaip praėjus 60 dienų nuo šios direktyvos 28 straipsnyje, o kai taikytina – Reglamento (ES) Nr. 537/2014 10 straipsnyje nurodytos audito išvados pasirašymo dienos.

6. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė saugo duomenis apie visus raštu pateiktus skundus dėl teisės aktų nustatyto audito atlikimo.

7. Taikant 3 ir 6 dalis, valstybės narės gali nustatyti supaprastintus reikalavimus 2 straipsnio 1 punkto b ir c papunkčiuose nurodytų auditų atveju.

▼ B*25 straipsnis***Audito mokesčiai**

Valstybės narės užtikrina, kad būtų vadovaujamasi atitinkamomis taisyklėmis, numatančiomis, kad mokesčiai už teisės aktų nustatytą auditą:

- a) nebūtų veikiami arba apibrėžti papildomų audituojamam subjektui teikiamų paslaugų;
- b) juos nustatant nebūtų remiamasi jokiais nenumatytais atvejais.

▼ M3*25a straipsnis***Teisės aktų nustatyto audito apimtis**

Nedarant poveikio šios direktyvos 28 straipsnyje, o kai taikytina – Reglamento (ES) Nr. 537/2014 10 ir 11 straipsniuose nurodytiems išvadų ir ataskaitų rengimo reikalavimams, teisės aktų nustatytas auditas negali apimti užtikrinimo dėl audituojamo subjekto gyvybingumo ateityje ar to, kaip veiksmingai ir efektyviai valdymo arba administracinis organas tvarkė ar tvarkys subjekto reikalus.

▼ **B**

V SKYRIUS

AUDITO STANDARTAI IR AUDITO IŠVADOS RENGIMAS

▼ **M3***26 straipsnis***Audito standartai**

1. Valstybės narės reikalauja, kad teisės aktų nustatyta auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės teisės aktų nustatyta auditą atliktų laikydamiesi tarptautinių audito standartų, kuriuos Komisija priima pagal 3 dalį.

Valstybės narės gali taikyti nacionalinius audito standartus, procedūras arba reikalavimus tol, kol Komisija dar nepriėmė tos pačios srities tarptautinių audito standartų.

2. 1 dalyje terminas „tarptautiniai audito standartai“ – tai tarptautiniai audito standartai, 1-asis Tarptautinis kokybės kontrolės standartas (TKKS1) ir kiti Tarptautinės buhalterijų federacijos, pasitelkiant Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybą, parengti susiję standartai tiek, kiek jie susiję su teisės aktų nustatyto auditu.

3. Komisijai pagal 48a straipsnį suteikiami įgaliojimai deleguotaisiais aktais priimti 1 dalyje nurodytus audito praktikos, teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių nepriklausomumo bei vidaus kokybės kontrolės srities tarptautinius audito standartus tų standartų taikymo Sąjungoje tikslais.

Komisija gali priimti tarptautinius audito standartus tik jei:

- a) jie parengti laikantis tinkamos procedūros, viešosios priežiūros ir skaidrumo principų ir yra visuotinai priimti tarptautiniu mastu;
- b) vadovaujantis Direktyvos 2013/34/EB 4 straipsnio 3 dalyje išdėstytais principais, jais prisidedama prie metinių finansinių ataskaitų ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aukšto lygio patikimumo ir kokybės;
- c) jais prisidedama prie Sąjungos visuomenės gerovės ir
- d) jais nedaroma jokių šios direktyvos reikalavimų pakeitimų arba nepapildomi jokie jos reikalavimai, išskyrus IV skyriuje bei 27 ir 28 straipsniuose išdėstytus reikalavimus.

4. Nedarant poveikio 1 dalies antrai pastraipai, be Komisijos priimtų tarptautinių audito standartų, valstybės narės gali nustatyti papildomų audito procedūrų arba reikalavimų tik:

- a) jei tos audito procedūros arba reikalavimai yra reikalingi, kad būtų įgyvendinti nacionaliniai teisiniai reikalavimai, susiję su teisės aktų nustatyto audito apimtimi, arba
- b) ta apimtimi, kiek tai būtina siekiant padidinti finansinių ataskaitų patikimumą ir kokybę.

Valstybės narės praneša Komisijai apie audito procedūras ar reikalavimus likus bent trims mėnesiams iki jų įsigaliojimo, o tarptautinio audito standarto patvirtinimo momentu jau galiojančių reikalavimų atveju – ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo atitinkamo tarptautinio audito standarto patvirtinimo.

▼ M3

5. Tais atvejais, kai valstybė narė reikalauja, kad būtų atliktas teisės aktų nustatytas mažųjų įmonių auditas, ji gali nustatyti, kad 1 dalyje nurodyti audito standartai taikomi proporcingai tų įmonių veiklos mastui ir sudėtingumui. Valstybės narės gali imtis priemonių proporcingam audito standartų taikymui užtikrinti mažųjų įmonių teisės aktų nustatyto audito atveju.

27 straipsnis

Teisės aktų nustatytas konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditas

1. Valstybės narės užtikrina, kad atliekant teisės aktų nustatytą įmonių grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą:

- a) konsoliduotųjų finansinių ataskaitų atveju grupės auditoriui tektų visa atsakomybė už šios direktyvos 28 straipsnyje ir, kai taikytina, – Reglamento (ES) Nr. 537/2014 10 straipsnyje nurodytą audito išvadą, taip pat, kai taikytina, už to reglamento 11 straipsnyje nurodytą papildomą ataskaitą audito komitetui;
- b) grupės auditorius įvertintų audito darbą, kurį grupės audito tikslais atliko bet kurios trečiosios šalies auditorius (-iai) ar teisės aktų nustatytą auditą atliekantis (-ys) auditorius (-iai) ir trečiosios šalies audito subjektas (-ai) arba audito įmonė (-ės), ir dokumentuose užfiksuočių tų auditorių atlikto darbo pobūdį, laiką ir apimtį, taip pat, kai taikytina, grupės auditoriaus pateiktą tų auditorių susijusių audito dokumentų apžvalgą;
- c) grupės audito tikslais grupės auditorius peržiūrėtų trečiosios šalies auditoriaus (-ių) ar teisės aktų nustatytą auditą atliekančio (-ių) auditoriaus (-ių) ir trečiosios šalies audito subjekto (-ų) arba audito įmonės (-ių) atliktą audito darbą ir tai užfiksuočių dokumentuose.

Grupės auditoriaus saugomi dokumentai turi būti tokie, kad atitinkama kompetentinga institucija galėtų patikrinti grupės auditoriaus darbą.

Taikant šios dalies pirmos pastraipos c punktą, grupės auditorius paprašo atitinkamo trečiosios šalies auditoriaus (-ių), teisės aktų nustatytą auditą atliekančio (-ių) auditoriaus (-ių), trečiosios šalies audito subjekto (-ų) arba audito įmonės (-ių) sutikimo perduoti atitinkamus dokumentus atliekant konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą – tai yra grupės auditoriaus pasitikėjimo to (-ų) trečiosios šalies auditoriaus (-ių), teisės aktų nustatytą auditą atliekančio (-ių) auditoriaus (-ių), trečiosios šalies audito subjekto (-ų) arba audito įmonės (-ių) darbu sąlyga.

2. Jei grupės auditorius negali laikytis 1 dalies pirmos pastraipos c punkto reikalavimų, jis imasi atitinkamų priemonių ir apie tai informuoja atitinkamą kompetentingą instituciją.

Prireikus tokios priemonės apima papildomą atitinkamos patronuojamosios įmonės teisės aktų nustatyto audito darbą; jis gali būti atliekamas tiesiogiai arba perkamas iš trečiųjų šalių.

▼ M3

3. Jei atliekama grupės auditoriaus audito kokybės užtikrinimo peržiūra arba tyrimas dėl teisės aktų nustatyto įmonių grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito, grupės auditorius paprašytas kompetentingai institucijai pateikia visus atitinkamus dokumentus, kuriuos jis turi ir kurie yra susiję su grupės audito tikslais atitinkamo trečiosios šalies auditoriaus (-ių), teisės aktų nustatyta auditą atliekančio (-ių) auditoriaus (-ių), trečiosios šalies audito subjekto (-ų) arba audito įmonės (-ių) atliktu audito darbu, įskaitant bet kokius grupės auditui svarbius darbo dokumentus.

Kompetentinga institucija gali paprašyti atitinkamų kompetentingų institucijų pagal 36 straipsnį pateikti papildomus dokumentus apie audito darbą, kurį grupės audito tikslais atliko teisės aktų nustatyta auditą atliekantis (-ys) auditorius (-iai) arba audito įmonė (-ės).

Kai įmonių grupės patronuojančią įmonę arba dukterinę įmonę tikrina trečiosios šalies auditorius (-iai) ar audito subjektas (-ai), kompetentinga institucija gali paprašyti atitinkamų trečiosios šalies kompetentingų institucijų pateikti papildomus dokumentus apie trečiosios šalies auditoriaus (-ių) arba trečiosios šalies audito subjekto (-ų) atliktą audito darbą pagal 47 straipsnyje nurodytą darbo susitarimą.

Nukrypstant nuo trečios pastraipos, kai įmonių grupės patronuojančios įmonės arba dukterinės įmonės auditą atlieka trečiosios šalies auditorius (-iai) ar audito subjektas (-ai), kurie nėra sudarę 47 straipsnyje nurodyto darbo susitarimo, grupės auditorius paprašytas taip pat atsako už tai, kad būtų tinkamai pateikti papildomi dokumentai apie audito darbą, kurį atliko toks trečiosios šalies auditorius (-iai) arba audito subjektas (-ai), įskaitant grupės auditui svarbius darbo dokumentus. Kad grupės auditorius galėtų pateikti reikiamus dokumentus, jis pasilieka tokių dokumentų kopijas arba susitaria su trečiosios šalies auditoriais ar audito subjektais, kad paprašius jam būtų leista nevaržomai gauti tokius dokumentus, arba imasi bet kurių kitų tinkamų veiksmų. Jei dėl teisinių ar kitų priežasčių audito darbo dokumentų iš trečiosios šalies negalima perduoti grupės auditoriui, dokumentuose, kuriuos pasiliko grupės auditorius, pateikiami įrodymai, jog jis ėmėsi tinkamų procedūrų, kad gautų audito dokumentus, o ne teisinio pobūdžio kliūčių, kylančių dėl trečiosios šalies teisės aktų, atveju – įrodymai, patvirtinantys tokių kliūčių buvimą.

28 straipsnis

Audito išvados rengimas

1. Teisės aktų nustatyta auditą atliekantis (-ys) auditorius (-iai) arba audito įmonė (-ės) teisės aktų nustatyto audito rezultatus pateikia audito išvadoje. Išvada parengiama laikantis 26 straipsnyje nurodytų Sąjungos arba atitinkamos valstybės narės priimtų audito standartų reikalavimų.

2. Audito išvada rengiama raštu ir joje:

a) nurodomas subjektas, kurio teisės aktų nustatytas metinių finansinių ataskaitų arba konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditas buvo atliktas; nurodomos metinės finansinės ataskaitos arba konsoliduotosios finansinės ataskaitos, jų data ir laikotarpis, už kurį jos parengtos; taip pat nurodoma finansinės atskaitomybės tvarka, taikyta jas rengiant;

▼ **M3**

- b) pateikiamas teisės aktų nustatyto audito apimties aprašymas, bent jau nurodant audito standartus, kurių laikantis atliktas teisės aktų nustatytas auditas;
 - c) pateikiama audito nuomonė, kuri yra besąlyginė, sąlyginė arba neigiama ir kuria teisės aktų nustatytą auditą atliekantis (-ys) auditorius (-iai) arba audito įmonė (-ės) aiškiai pareiškia:
 - i) ar metinėse finansinėse ataskaitose pateiktas tikras ir teisingas vaizdas pagal atitinkamą finansinės atskaitomybės tvarką ir
 - ii) atitinkamais atvejais, ar metinės finansinės ataskaitos atitinka teisės aktų reikalavimus.
- Jei teisės aktų nustatytą auditą atliekantis (-ys) auditorius (-iai) ar audito įmonė (-ės) negali pareikšti audito nuomonės, išvadoje pateikiamas atsisakymas pareikšti nuomonę;
- d) nurodomi visi kiti akcentuojami aspektai, į kuriuos teisės aktų nustatytą auditą atliekantis (-ys) auditorius (-iai) arba audito įmonė (-ės) atkreipia dėmesį, nors pateikia besąlyginę ataskaitą;
 - e) pateikiami Direktyvos 2013/34/ES 34 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodyti nuomonė ir pareiškimas, kurie abu grindžiami audito metu atliktu darbu;
 - f) pateikiamas pareiškimas dėl visų esminių neaiškumų, susijusių su įvykiais arba sąlygomis, dėl kurių gali kilti didelių abejonių dėl subjekto gebėjimo tęsti veiklą;
 - g) nurodoma teisės aktų nustatytą auditą atliekančio (-ių) auditoriaus (-ių) arba audito įmonės (-ių) įsisteigimo vieta.

Valstybės narės gali nustatyti papildomų su audito išvados turiniu susijusių reikalavimų.

3. Kai teisės aktų nustatytą auditą atliko daugiau nei vienas teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, teisės aktų nustatytą auditą atliekantis (-ys) auditorius (-iai) arba audito įmonė (-ės) susitaria dėl teisės aktų nustatyto audito rezultatų ir pateikia bendrą išvadą ir nuomonę. Jei nesutariama, kiekvienas teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė pateikia savo nuomonę atskirame audito išvados punkte ir nurodo savo nepritarimo priežastį.

4. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius pasirašo išvadą ir nurodo jos datą. Kai teisės aktų nustatytą auditą atlieka audito įmonė, audito išvadą pasirašo bent tas (tie) teisės aktų nustatytą auditą atliekantis (-ys) auditorius (-iai), kuris (-ie) atlieka teisės aktų nustatytą auditą audito įmonės vardu. Kai auditą vienu metu atliko daugiau kaip vienas teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, audito išvadą pasirašo visi teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai arba bent tie teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai, kurie atlieka teisės aktų nustatytą auditą kiekvienos audito įmonės vardu. Išimtinėmis aplinkybėmis valstybės narės gali nustatyti, kad tokio (-ių) parašo (-ų) nereikia paskelbti visuomenei, jei toks paskelbimas galėtų kelti neišvengiamą ir reikšmingą grėsmę kurio nors asmens saugumui.

Bet kuriuo atveju dalyvaujančio (-ių) asmens (-ų) vardas (-ai) turi būti žinomas (-i) atitinkamoms kompetentingoms institucijoms.

▼M3

5. Teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės išvada dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų turi atitikti 1–4 dalyse nustatytus reikalavimus. Pateikdami išvadą dėl vadovybės pranešimo ir finansinių ataskaitų atitikties, kaip reikalaujama 2 dalies e punkte, teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius ar audito įmonė atsižvelgia į konsoliduotąsias finansines ataskaitas ir konsoliduotąją vadovybės pranešimą. Kai prie konsoliduotųjų finansinių ataskaitų pridedamos patrunuojančiosios įmonės metinės finansinės ataskaitos, teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių atlikto audito išvados, kurių reikalaujama pagal šį straipsnį, gali būti sujungiamos.

▼B

VI SKYRIUS

KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

29 straipsnis

Kokybės užtikrinimo sistemos

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad visiems teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams ir audito įmonėms būtų taikoma kokybės užtikrinimo sistema, atitinkanti bent šiuos kriterijus:

▼M3

- a) kokybės užtikrinimo sistema organizuojama taip, kad būtų nepriklausoma nuo peržiūrimų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių ir būtų atliekama jos viešoji priežiūra;

▼B

- b) kokybės užtikrinimo sistemos finansavimas turi būti užtikrintas ir nepriklausomas nuo bet kokios teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių netinkamos įtakos ir jų nevaržomas;
- c) kokybės užtikrinimo sistema turi turėti pakankamus išteklius;
- d) asmenys, atliekantys kokybės užtikrinimo peržiūras, turi turėti reikiamą profesinį išsilavinimą ir atitinkamą patirtį teisės aktų nustatyto audito ir finansinės atskaitomybės srityje bei specialų parengimą atlikti kokybės užtikrinimo peržiūras;
- e) kontrolierių atranka konkrečioms kokybės užtikrinimo peržiūros užduotims atlikti yra vykdoma laikantis objektyvios procedūros, skirtos išvengti interesų konflikto tarp kontrolierių ir kontroliuojamų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių;
- f) kokybės užtikrinimo peržiūra, paremta atrinktų audito bylų atitinkamu patikrinimu, apima įvertinimą, ar laikomasi taikomų audito standartų ir nepriklausomumo reikalavimų, taip pat panaudotų išteklių kiekio ir kokybės, priskaičiuotų audito mokesčių ir audito įmonės vidaus kokybės kontrolės sistemos įvertinimą;
- g) kokybės užtikrinimo peržiūros pabaigoje parengiama ataskaita, kurioje suformuluojamos pagrindinės kokybės užtikrinimo peržiūros išvados;

▼M3

- h) kokybės užtikrinimo peržiūros atliekamos remiantis rizikos analize, o teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių, atliekančių 2 straipsnio 1 punkto a papunktyje nurodytą teisės aktų nustatytą auditą, atveju – bent kas šešerius metus;

▼B

- i) apibendrinantys kokybės užtikrinimo sistemos rezultatai skelbiami kiekvienais metais;
- j) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius ar audito įmonė per priimtina laikotarpį imasi veiksmų pagal kokybės užtikrinimo peržiūros rekomendacijas;

▼M3

- k) kokybės užtikrinimo peržiūros turi būti tinkamos ir proporcingos atsižvelgiant į tikrinamos teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės veiklos mastą ir sudėtingumą.

▼B

Tuo atveju, jei j punkte nurodytų rekomendacijų nesilaikoma, teisės aktų nustatyta auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei, jei taikoma, taikomos drausminės priemonės arba sankcijos, kaip nurodyta 30 straipsnyje.

▼M3

2. Taikant 1 dalies e punktą, kontrolierių atrankai taikomi bent šie kriterijai:

- a) kontrolieriai turi turėti tinkamą profesinį išsilavinimą ir atitinkamos patirties teisės aktų nustatyto audito ir finansinės atskaitomybės srityse bei specialų parengimą atlikti kokybės užtikrinimo peržiūras;
- b) asmeniui neleidžiama vykdyti kontrolieriaus funkcijų atliekant teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės kokybės užtikrinimo peržiūrą tol, kol nepraėjo bent treji metai nuo to laiko, kai tas asmuo nustojo būti to teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės partneriu ar darbuotoju arba kitaip susijęs su jais;
- c) kontrolieriai patvirtina, kad tarp jų ir teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus ir audito įmonės, kurie bus tikrinami, nėra interesų konfliktų.

3. Taikant 1 dalies k punktą, valstybės narės reikalauja, kad kompetentingos institucijos, atlikdamos teisės aktų nustatyto mažųjų ir vidutinių įmonių metinių finansinių ataskaitų arba konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito kokybės užtikrinimo peržiūras, atsižvelgtų į tai, kad pagal 26 straipsnį priimti audito standartai yra parengti siekiant juos taikyti taip, kad tai būtų proporcinga audituojamo subjekto veiklos mastui ir sudėtingumui.

VII SKYRIUS

TYRIMAS IR SANKCIJOS

30 straipsnis

Tyrimo ir sankcijų sistema

1. Valstybės narės užtikrina, kad yra įdiegtos veiksmingos tyrimo ir sankcijų sistemos, skirtos aptikti ir ištaisyti netinkamą teisės aktų nustatyto audito vykdymą bei užkirsti tam kelią.

2. Nedarant poveikio valstybių narių civilinės atsakomybės režimams, valstybės narės numato veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių atžvilgiu, kai teisės aktų nustatyti auditai nėra atliekami laikantis nuostatų, priimtų įgyvendinant šią direktyvą, o kai taikytina – Reglamentą (ES) Nr. 537/2014.

▼ **M3**

Valstybės narės gali nuspręsti nenustatyti taisyklių dėl administracinių sankcijų skyrimo už pažeidimus, kuriems jau taikoma nacionalinė baudžiamoji teisė. Tuo atveju jos pateikia Komisijai atitinkamas baudžiamosios teisės nuostatas.

3. Valstybės narės numato, kad priemonės, kurių buvo imtasi, ir sankcijos, paskirtos teisės aktų nustatyta audito atliekantiems auditoriams ir audito įmonėms, būtų tinkamai paskelbtos visuomenei. Sankcijos apima galimybę panaikinti patvirtinimą. Valstybės narės gali nuspręsti, kad tokioje paskelbtoje informacijoje nebūtų asmens duomenų, kaip apibrėžta Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnio a punkte.

4. Valstybės narės ne vėliau kaip 2016 m. birželio 17 d. praneša Komisijai apie taisykles, nurodytas 2 dalyje. Jos nedelsdamos praneša Komisijai apie visus vėlesnius jų pakeitimus.

*30a straipsnis***Įgaliojimai taikyti sankcijas**

1. Valstybės narės numato, kad šios direktyvos, o kai taikytina – Reglamento (ES) Nr. 537/2014 nuostatų pažeidimo atveju kompetentingos institucijos turi įgaliojimus nustatyti ir (arba) taikyti bent šias administracines priemones ir sankcijas:

- a) pranešimą, kuriuo reikalaujama, kad už pažeidimą atsakingas fizinis ar juridinis asmuo nutrauktų pažeidimą ir nebandytų to pažeidimo pakartoti;
- b) viešą kompetentingų institucijų interneto svetainėje skelbiamą pareiškimą, kuriame nurodomas atsakingas asmuo ir pažeidimo pobūdis;
- c) laikiną draudimą iki trejų metų teisės aktų nustatyta audito atliekančiam auditoriui, audito įmonei arba pagrindiniam audito partneriui atlikti teisės aktų nustatyta audito ir (arba) pasirašyti audito išvadas;
- d) pareiškimą, kad audito išvada neatitinka šios direktyvos 28 straipsnio arba, kai taikytina – Reglamento (ES) Nr. 537/2014 10 straipsnio reikalavimų;
- e) laikiną draudimą iki trejų metų audito įmonės nariui arba viešojo intereso įmonės administracinio arba valdymo organo nariui vykdyti funkcijas audito įmonėse arba viešojo intereso įmonėse;
- f) administracinių piniginių sankcijų fiziniams arba juridiniams asmenims skyrimą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos galėtų naudotis įgaliojimais taikyti sankcijas pagal šią direktyvą ir nacionalinę teisę bet kuriuo iš šių būdų:

- a) tiesiogiai;
- b) bendradarbiaudamos su kitomis institucijomis;
- c) kreipdamosi į kompetentingas teismines institucijas.

▼ M3

3. Be 1 dalyje nurodytų sankcijų taikymo įgaliojimų, valstybės narės gali suteikti kompetentingoms institucijoms kitų sankcijų taikymo įgaliojimų.

4. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali institucijoms, atliekančioms viešojo intereso įmonių priežiūrą, kai tos institucijos nėra paskirtosios kompetentingos institucijos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 20 straipsnio 2 dalį, suteikti įgaliojimus skirti sankcijas už tame reglamente numatytos pareigos teikti išvadas ir ataskaitas pažeidimą.

*30b straipsnis***Veiksmingas sankcijų taikymas**

Nustatydamos taisykles pagal 30 straipsnį valstybės narės reikalauja, kad nustatydamos administracinių sankcijų ir priemonių rūšį ir dydį kompetentingos institucijos atsižvelgtų į visas svarbias aplinkybes, įskaitant, atitinkamai:

- a) pažeidimo sunkumą ir trukmę;
- b) atsakingo asmens atsakomybės laipsnį;
- c) atsakingo asmens finansinį pajėgumą, pavyzdžiui, kuris nustatomas pagal bendras atsakingos įmonės pajamas arba atsakingo asmens metines pajamas, jei tas asmuo yra fizinis asmuo;
- d) atsakingo asmens gauto pelno arba išvengtų nuostolių, jei juos galima nustatyti, dydžius;
- e) atsakingo asmens bendradarbiavimo su kompetentinga institucija lygį;
- f) ankstesnius atsakingo fizinio ar juridinio asmens pažeidimus.

Kompetentingos institucijos gali atsižvelgti į papildomus veiksnius, jeigu tokie veiksniai yra nustatyti nacionalinėje teisėje.

*30c straipsnis***Sankcijų ir priemonių skelbimas**

1. Kompetentingos institucijos savo oficialioje interneto svetainėje skelbia bent informaciją apie administracines sankcijas, kurios yra skirtos už šios direktyvos arba Reglamento (ES) Nr. 537/2014 nuostatų pažeidimą ir kurių atžvilgiu pasinaudota visomis teisėmis apskūsti ar tos teisės nustojo galioti, kai tik pagrįstai praktiškai įmanoma, iškart po to, kai apie tą sprendimą informuojamas asmuo, kuriam skirtos sankcijos, įskaitant informaciją apie pažeidimo rūšį bei pobūdį ir fizinio arba juridinio asmens, kuriam paskirta sankcija, tapatybę.

Kai valstybės narės leidžia skelbti sankcijas, kurias galima apskūsti, kompetentingos institucijos, kai tik pagrįstai praktiškai įmanoma, savo oficialioje interneto svetainėje taip pat paskelbia informaciją apie skundo nagrinėjimo eigą ir jo rezultatus.

▼M3

2. Kompetentingos institucijos informaciją apie sankcijas skelbia nuasmenintą ir laikydamosi nacionalinės teisės bet kuriomis iš šių aplinkybių:

- a) jei, sankciją skyrus fiziniam asmeniui, asmens duomenų paskelbimas yra neproporcingas atsižvelgiant į tokio paskelbimo proporcingumo privalomo išankstinio įvertinimo rezultatus;
- b) jei dėl paskelbimo kultų grėsmė finansų rinkų stabilumui ar vykstančiam baudžiamajam tyrimui;
- c) jei dėl paskelbimo būtų padaryta neproporcinga žala atitinkamoms institucijoms arba fiziniams asmenims.

3. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad bet koks informacijos paskelbimas pagal 1 dalį būtų proporcingos trukmės ir ta informacija jų oficialioje interneto svetainėje liktų ne trumpesni kaip penkerių metų laikotarpį po to, kai buvo pasinaudota visomis teisėmis apskūsti arba tos teisės nustojo galioti.

Skelbiant sankcijas ir priemones, ir bet kuri viešą pareiškimą paisoma pagrindinių teisių, nustatytų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, visų pirma teisės į privatų ir šeimos gyvenimą ir teisės į asmens duomenų apsaugą. Valstybės narės gali nuspręsti, kad tokioje paskelbtoje informacijoje arba viešame pareiškime nebūtų asmens duomenų, kaip apibrėžta Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnio a punkte.

*30d straipsnis***Skundas**

Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingų institucijų pagal šią direktyvą ir Reglamentą (ES) Nr. 537/2014 priimtus sprendimus būtų galima apskūsti.

*30e straipsnis***Pranešimas apie pažeidimus**

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų įdiegti veiksmingi mechanizmai, kuriais būtų skatinama apie šios direktyvos arba Reglamento (ES) Nr. 537/2014 pažeidimus pranešti kompetentingoms institucijoms.

2. 1 dalyje nurodyti mechanizmai apima bent jau:

- a) specialias pranešimų apie pažeidimus gavimo ir tolesnių veiksmų procedūras;
- b) asmens, kuris praneša apie įtariamus arba faktinius pažeidimus, ir asmens, kuris, kaip įtariama, daro pažeidimą arba kuris yra įtariamas padaręs tą pažeidimą, duomenų apsaugą vadovaujantis Direktyvoje 95/46/EB nustatytais principais;
- c) tinkamas procedūras, kuriomis užtikrinama kaltinamo asmens teisė į gynybą ir teisė būti išklausytam prieš priimant sprendimą dėl jo, taip pat teisė veiksmingai apskūsti teisme dėl jo priimtą sprendimą arba priemonę.

▼M3

3. Valstybės narės užtikrina, kad audito įmonės įdiegtų tinkamas procedūras, kad jų darbuotojai įmonės viduje specialiu kanalu galėtų pranešti apie galimus arba faktinius šios direktyvos arba Reglamento (ES) Nr. 537/2014 pažeidimus.

*30f straipsnis***Keitimasis informacija**

1. Kompetentingos institucijos CEAOB kasmet pateikia apibendrintą informaciją apie visas administracines priemones ir visas sankcijas, skirtas pagal šį skyrių. CEAOB tą informaciją skelbia metinėje ataskaitoje.

2. Kompetentingos institucijos nedelsdamos praneša CEAOB apie 30a straipsnio 1 dalies c ir e punktuose nurodytus visų rūšių laikinus draudimus.

▼B

VIII SKYRIUS

VIEŠOJI PRIEŽIŪRA IR REGULIAVIMO SUSITARIMAI TARP VALSTYBIŲ NARIŲ*32 straipsnis***Viešosios priežiūros principai****▼M3**

1. Valstybės narės organizuoja veiksmingą teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių viešosios priežiūros sistemą, grindžiamą 2–7 dalyse išdėstytais principais, ir paskiria kompetentingą instituciją, atsakingą už tokią priežiūrą.

▼B

2. Visiems teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams ir audito įmonėms taikoma viešoji priežiūra.

▼M3

3. Kompetentingos institucijos valdymą vykdo nepraktikuojantys asmenys, gerai nusimanantys srityse, susijusiose su teisės aktų nustatytu auditu. Jie atrenkami laikantis nepriklausomos ir skaidrios paskyrimo procedūros.

Kompetentinga institucija gali pasamdyti praktikuojančius asmenis konkrečioms užduotims atlikti ir jai taip pat gali padėti ekspertai, kai tai yra itin svarbu jos užduotims tinkamai atlikti. Tokiais atvejais tiek praktikuojantys asmenys, tiek ekspertai negali dalyvauti kompetentingos institucijos sprendimų priėmimo procese.

4. Kompetentingai institucijai tenka galutinė atsakomybė už toliau išvardytų dalykų priežiūrą:

- a) teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių patvirtinimas bei registracija;
- b) profesinės etikos, audito įmonių vidaus kokybės kontrolės ir audito standartų tvirtinimas, išskyrus atvejus, kai tokius standartus priima ar patvirtina kitos valstybių narių institucijos;

▼ M3

- c) tęstinis mokymas;
- d) kokybės užtikrinimo sistemos;
- e) tyrimų bei administracinės drausminės atsakomybės sistemos.

4a. Valstybės narės paskiria vieną ar daugiau kompetentingų institucijų šioje direktyvoje numatytoms užduotims atlikti. Valstybės narės paskiria tik vieną kompetentingą instituciją, kuriai tenka galutinė atsakomybė už šiame straipsnyje nurodytas užduotis, išskyrus kooperatyvų, taupomųjų bakų ar panašių subjektų, kaip nurodyta Direktyvos 86/635/EEB 45 straipsnyje, arba kooperatyvo, taupomojo banko ar panašaus subjekto, kaip nurodyta Direktyvos 86/635/EEB 45 straipsnyje, patronuojamosios įmonės ar teisių perėmėjo teisės aktų nustatyto audito tikslu.

Valstybės narės apie savo paskyrimą informuoja Komisiją.

Kompetentingų institucijų darbas organizuojamas taip, kad būtų išvengta interesų konfliktų.

4b. Valstybės narės gali deleguoti arba leisti kompetentingai institucijai deleguoti bet kurias savo užduotis kitoms institucijoms ar įstaigoms, paskirtoms arba kitaip įstatymais įgaliotoms atlikti tokias užduotis.

Deleguojant užduotis konkrečiai nurodoma, kokios užduotys buvo deleguotos ir kokiomis sąlygomis jas reikia vykdyti. Institucijų ar įstaigų darbas organizuojamas taip, kad būtų išvengta interesų konfliktų.

Kai kompetentinga institucija deleguoja užduotis kitoms institucijoms ar įstaigoms, ji gali kiekvienu konkrečiu atveju deleguotuosius įgaliojimus susigrąžinti.

5. Kompetentinga institucija turi teisę, kai būtina, inicijuoti ir atlikti teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių tyrimą bei imtis atitinkamų veiksmų.

Jeigu kompetentinga institucija tam tikroms užduotims atlikti samdo ekspertus, ji užtikrina, kad tarp tų ekspertų ir atitinkamo teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės nebūtų interesų konfliktų. Tokie ekspertai turi atitikti tuos pačius reikalavimus, kokie yra numatyti 29 straipsnio 2 dalies a punkte.

Kompetentingai institucijai suteikiami įgaliojimai, būtini jos užduotims ir pareigoms pagal šią direktyvą atlikti.

6. Kompetentinga institucija veikia skaidriai. Tai apima kasmetinių darbo programų bei veiklos ataskaitų skelbimą.

7. Viešosios priežiūros sistema turi būti tinkamai finansuojama ir turėti pakankamai išteklių inicijuoti ir atlikti tyrimus, kaip nurodyta 5 dalyje. Viešosios priežiūros sistemos finansavimas turi būti užtikrintas ir jam neturi būti daroma jokia teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių netinkama įtaka.

▼B*33 straipsnis***Bendradarbiavimas Bendrijos lygmeniu tarp viešosios priežiūros sistemų**

Valstybės narės užtikrina, kad susitarimai dėl viešosios priežiūros sistemų reguliavimo leistų Bendrijos lygmeniu veiksmingai bendradarbiauti vykdant priežiūros veiklą valstybėse narėse. Todėl kiekviena valstybė narė po vieną instituciją paskiria atsakinga būtent už bendradarbiavimo užtikrinimą.

*34 straipsnis***Valstybių narių reguliavimo susitarimų abipusis pripažinimas**

1. Valstybių narių reguliavimo susitarimuose laikomasi buveinės valstybės narės reguliavimo ir valstybės narės, kurioje teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius ar audito įmonė yra patvirtinti ir kurioje audituojamas subjektas turi savo registruotą būstinę, priežiūros principo.

▼M3

Nedarant poveikio pirmos pastraipos taikymui, vienoje valstybėje narėje patvirtintai audito įmonei, teikiančiai audito paslaugas kitoje valstybėje narėje pagal 3a straipsnį, taikoma kokybės užtikrinimo peržiūra buveinės valstybėje narėje ir priimančiojoje valstybėje narėje atlikto audito priežiūra.

2. Kai atliekamas teisės aktų nustatytas konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditas, to teisės aktų nustatyto audito reikalaujanti valstybė narė teisės aktų nustatyta auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei, atliekantiems patronuojamosios įmonės, įsteigtos kitoje valstybėje narėje, teisės aktų nustatyta auditą, negali nustatyti papildomų su teisės aktų nustatytu auditu susijusių reikalavimų dėl registravimo, kokybės užtikrinimo peržiūros, audito standartų, profesinės etikos ir nepriklausomumo.

3. Tais atvejais, kai atliekamas įmonės, kurios vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje kitos valstybės narės nei ta, kurioje ta įmonė turi savo registruotąją būstinę, rinkoje, auditas, valstybė narė, kurioje prekiaujama vertybiniais popieriais, teisės aktų nustatyta auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei, atliekantiems tos įmonės metinių finansinių ataskaitų arba konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatyta auditą, negali nustatyti jokių papildomų su teisės aktų nustatytu auditu susijusių reikalavimų dėl registravimo, kokybės užtikrinimo peržiūros, audito standartų, profesinės etikos ir nepriklausomumo.

4. Kai teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė yra registruoti bet kurioje valstybėje narėje pagal patvirtinimą pagal 3 straipsnį ir kai tas teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė teikia audito išvadas dėl metinių finansinių ataskaitų arba konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, kaip nurodyta 45 straipsnio 1 dalyje, valstybė narė, kurioje yra registruotas teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, tam teisės aktų nustatyta auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei taiko savo priežiūros sistemas, savo kokybės užtikrinimo sistemas ir savo tyrimo bei sankcijų sistemas.

▼ M3▼ B*36 straipsnis***Profesinė paslaptis ir bendradarbiavimas reguliavimo srityje tarp valstybių narių**▼ M3

1. Valstybių narių kompetentingos institucijos, atsakingos už patvirtinimą, registraciją, kokybės užtikrinimą, tikrinimą ir drausmines nuobaudas, kompetentingos institucijos, paskirtos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 20 straipsnį ir atitinkamos Europos priežiūros institucijos bendradarbiauja tarpusavyje, kai reikia atlikti atitinkamas pareigas ir užduotis pagal šią direktyvą ir Reglamentą (ES) Nr. 537/2014. Valstybės narės kompetentingos institucijos teikia pagalbą kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir atitinkamoms Europos priežiūros institucijoms. Visų pirma kompetentingos institucijos keičiasi informacija ir bendradarbiauja atliekant tyrimus, susijusius su teisės aktų nustatytą auditų atlikimu.

▼ B

2. Profesinės paslapties saugojimo pareiga taikoma visiems asmenims, dirbantiems arba dirbusiems kompetentingose institucijose. Profesinės paslapties saugomos informacijos negalima atskleisti jokiame kitame asmeniui arba valdžios institucijai, išskyrus valstybės narės įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytus atvejus.

▼ M3

3. 2 dalis neturi trukdyti kompetentingoms institucijoms keisti konfidencialia informacija. Informacijai, kuria buvo tokiu būdu pasikeista, taikoma profesinės paslapties saugojimo pareiga, kurios asmenys, dirbantys arba anksčiau dirbę kompetentingose institucijose, privalo laikytis. Profesinės paslapties saugojimo pareiga taip pat taikoma bet kuriam kitam asmeniui, kuriam kompetentingos institucijos perdavė vykdyti užduotis, susijusias su šioje direktyvoje nustatytais tikslais.

▼ B

4. Kompetentingos institucijos, kai jų prašoma, nedelsdamos pateikia bet kokią reikiamą informaciją 1 dalyje nurodytam tikslui. Kai reikia, kompetentingos institucijos, sulaukusios tokio prašymo, nedelsdamos imasi būtinų priemonių reikiamai informacijai surinkti. Pateiktai informacijai taikoma profesinės paslapties saugojimo pareiga, už kurią atsako asmenys, dirbantys arba anksčiau dirbę kompetentingose institucijose, kurios gavo informaciją.

Jei prašoma kompetentinga institucija negali pateikti reikiamos informacijos nedelsiant, ji informuoja prašančią kompetentingą instituciją apie priežastis.

Kompetentingos institucijos gali atsisakyti pateikti prašomą informaciją, kai:

- a) informacijos perdavimas gali nepalankiai paveikti valstybės, į kurią kreipiamasi, suverenitetą, saugumą ar viešąją tvarką arba pažeisti nacionalines saugumo taisykles; arba

▼ M3

- b) valstybės narės, į kurią kreipiamasi, institucijos jau yra pradėjusios teismo procesą dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų atžvilgiu arba
- c) valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kompetentingos institucijos jau yra priėmusios galutinį sprendimą dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų atžvilgiu.

Nedarydamos poveikio įsipareigojimams, kurių jos yra saistomos teismo procese, kompetentingos institucijos arba Europos priežiūros institucijos, kurios gauna informaciją pagal 1 dalį, gali tą informaciją naudoti tik savo užduotims pagal šią direktyvą arba Reglamentą (ES) Nr. 537/2014 atlikti ir administracinio arba teismo proceso, konkrečiai susijusių su tų užduočių atlikimu, atvejais.

4a. Valstybės narės gali leisti kompetentingoms institucijoms pateikti už viešojo intereso įmonių priežiūrą atsakingoms kompetentingoms institucijoms, centriniam bankams, Europos centrinių bankų sistemai ir Europos Centriniam Bankui, kurie veikia kaip pinigų politiką įgyvendinančios institucijos, bei Europos sisteminės rizikos valdybai jų užduotims atlikti reikalingą konfidencialią informaciją. Tokioms institucijoms arba įstaigoms nedraudžiama kompetentingoms institucijoms perduoti informacijos, kurios toms kompetentingoms institucijoms gali reikėti savo užduotims pagal Reglamentą (ES) Nr. 537/2014 atlikti.

▼ B

5. Kai kompetentinga institucija yra įsitikinusi, kad kitos valstybės narės teritorijoje yra vykdomi arba buvo įvykdyti šios direktyvos nuostatoms prieštaraujantys veiksmai, ji tai specialiu būdu perduoda ir praneša tos valstybės narės kompetentingai institucijai. Tos valstybės narės kompetentinga institucija imasi reikiamų priemonių. Ji informuoja pranešančią kompetentingą instituciją apie rezultatus ir, kiek tai įmanoma, apie reikšmingus tarpinius pasiekimus.

6. Vienos valstybės narės kompetentinga institucija taip pat gali paprašyti, kad kitos valstybės narės kompetentinga institucija savo teritorijoje atliktų tyrimą.

Ji taip pat gali paprašyti, kad atliekant tyrimą kai kuriems jos darbuotojams būtų leista lydėti tos valstybės narės kompetentingos institucijos darbuotojus.

Visą tyrimą kontroliuoja ta valstybė narė, kurios teritorijoje jis yra atliekamas.

Kompetentingos institucijos gali atsisakyti atlikti prašomą tyrimą, kaip numatyta pirmojoje pastraipoje, arba gali atmesti prašymą, kad jų darbuotojus lydėtų kitos valstybės narės kompetentingos institucijos darbuotojai, kaip numatyta antrojoje pastraipoje, jei:

▼ M3

- a) toks tyrimas galėtų daryti neigiamą poveikį prašymą gavusios valstybės narės suverenitetui, saugumui ar viešajai tvarkai arba pažeisti nacionalines saugumo taisykles arba

▼B

- b) jau pradėtas valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kompetentingų institucijų teismo procesas dėl tų pačių veiksmų ir prieš tuos pačius teisės aktų nustatytą auditą atliekančius auditorius ar audito įmones; arba
- c) valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kompetentingos institucijos dėl tų asmenų ir už tuos pačius veiksmus jau priėmė galutinį sprendimą.

▼M3**▼B**

IX SKYRIUS

SKYRIMAS IR ATLEIDIMAS

*37 straipsnis***Teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių skyrimas**

1. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantį auditorių ar audito įmonę skiria audituojamo subjekto visuotinis akcininkų susirinkimas arba nariai.
2. Valstybės narės teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus ar audito įmonės paskyrimui gali leisti naudoti alternatyvias sistemas arba būdus, jeigu tos sistemos ar būdai yra skirti užtikrinti teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus ar audito įmonės nepriklausomumą nuo audituojamo subjekto administracinio organo vadovaujančių narių arba nuo valdymo organo.

▼M3

3. Bet kokia sutarties nuostata, kuria apribojama audituojamo subjekto visuotinio akcininkų arba narių susirinkimo pasirinkimo galimybė pagal 1 dalį ir leidžiama rinktis tik iš tam tikrų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių kategorijų arba sąrašų, siekiant paskirti konkretų teisės aktų nustatytą auditą atliekantį auditorių ar audito įmonę to subjekto teisės aktų nustatytam auditui atlikti, yra draudžiama. Bet kurios esamos tokios nuostatos yra niekinės.

▼B*38 straipsnis***Teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių atleidimas ir atsistatydinimas**

1. Valstybės narės užtikrina, kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai ar audito įmonės galėtų būti atleidžiami tik esant tinkamam pagrindui. Nuomonių skirtumas dėl apskaitos ar audito procedūrų nėra tinkamas pagrindas atleisti auditorių ar audito įmonę.
2. Valstybės narės užtikrina, kad audituojamas subjektas ir teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius ar audito įmonė informuotų instituciją ar institucijas, atsakingas už viešąją priežiūrą, apie teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus ar audito įmonės atleidimą arba atsistatydinimą paskyrimo laikotarpiu ir pateiktą tinkamą paaiškinimą.

▼M3

3. Viešojo intereso įmonės teisės aktų nustatyto audito atveju valstybės narės užtikrina, kad:
 - a) akcininkams, kuriems priklauso 5 % arba daugiau balsavimo teisių ar akcinio kapitalo;

▼ **M3**

- b) kitiems audituojamų subjektų organams, jei yra nustatyti nacionalinėje teisėje, arba
- c) šios direktyvos 32 straipsnyje nurodytoms arba pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 20 straipsnio 1 dalį ar, kai nustatyta nacionalinėje teisėje – pagal to reglamento 20 straipsnio 2 dalį paskirtoms kompetentingoms institucijoms

būtų leidžiama kreiptis į nacionalinį teismą su ieškiniu dėl teisės aktų nustatytą auditą atliekančio (-ių) auditoriaus (-ių) ar audito įmonės (-ių) atleidimo, jeigu tam yra tinkamas pagrindas.

X SKYRIUS

AUDITO KOMITETAS

39 straipsnis

Audito komitetas

1. Valstybės narės užtikrina, kad kiekviena viešojo intereso įmonė turėtų audito komitetą. Audito komitetas yra arba atskiras komitetas, arba audituojamo subjekto administracinis arba priežiūros organas. Audito komitetas sudaromas iš audituojamo subjekto administracinio organo nevykdomųjų narių ir (arba) priežiūros organo narių, ir (arba) iš audituojamo subjekto visuotinio akcininkų susirinkimo arba, jei įmonė akcininkų neturi, lygiavertio organo paskirtų narių.

Bent vienas audito komiteto narys turi būti kompetentingas apskaitos ir (arba) audito klausimais.

Visi komiteto nariai bendrai turi turėti reikiamą kompetenciją tame sektoriuje, kuriame veikia audituojamas subjektas.

Dauguma audito komiteto narių turi būti nepriklausomi nuo audituojamo subjekto. Audito komiteto pirmininką skiria jo nariai arba audituojamo subjekto priežiūros organas ir jis yra nepriklausomas nuo audituojamo subjekto. Valstybės narės gali reikalauti, kad audito komiteto pirmininkas kiekvienais metais būtų renkamas audituojamo subjekto visuotinio akcininkų susirinkimo.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali nuspręsti, kad viešojo intereso įmonių, kurios atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/71/EB ⁽¹⁾ 2 straipsnio 1 dalies f ir t punktuose nustatytus kriterijus, atveju nustatytas audito komiteto funkcijas gali vykdyti administracinis arba priežiūros organas, kaip visuma, su sąlyga, kad jei tokio organo pirmininkas yra vykdomasis narys, jis negali eiti pirmininko pareigų, kol toks organas atlieka audito komiteto funkcijas.

⁽¹⁾ 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/71/EB dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi visuomenei ar įtraukiami į prekybos sąrašą, ir iš dalies keičianti Direktyvą 2001/34/EB (OL L 345, 2003 12 31, p. 64).

▼ M3

Kai audito komitetas sudaro audituojamo subjekto administracinio organo arba priežiūros organo dalį pagal 1 dalį, valstybės narės gali leisti arba reikalauti, kad atitinkamai administracinis organas arba priežiūros organas atliktų audito komiteto funkcijas vykdant šioje direktyvoje ir Reglamente (ES) Nr. 537/2014 nustatytus įpareigojimus.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali nuspręsti atleisti nuo reikalavimo turėti audito komitetą šias viešojo intereso įmones:

- a) bet kurią viešojo intereso įmonę, kuri yra patronuojamoji įmonė, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/34/ES 2 straipsnio 10 punkte, jei ta įmonė grupės lygmeniu atitinka šio straipsnio 1, 2 ir 5 dalyse bei Reglamento (ES) Nr. 537/2014 11 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei 16 straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus;
- b) bet kurią viešojo intereso įmonę, kuri yra KIPVPS, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB ⁽¹⁾ 1 straipsnio 2 dalyje, arba alternatyvaus investavimo fondas (AIF), kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES ⁽²⁾ 4 straipsnio 1 dalies a punkte;
- c) bet kurią viešojo intereso įmonę, kurios vienintelė veikla – būti turtu garantuotų vertybinių popierių, kaip apibrėžta Komisijos reglamento (EB) Nr. 809/2004 ⁽³⁾ 2 straipsnio 5 punkte, emitentu;
- d) bet kurią kredito įstaigą, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/36/ES 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte, kurios akcijomis neleidžiama prekiauti valstybės narės reguliuojamoje rinkoje, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 14 punkte, ir kuri nuolat leidžia ar yra ne kartą išleidusi tik skolos vertybinius popierius, kuriais leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje, jeigu bendra nominali visų tokių skolos vertybinių popierių vertė neviršija 100 000 000 EUR ir jeigu ji nėra paskelbusi prospekto pagal Direktyvą 2003/71/EB.

Viešojo intereso įmonės, nurodytos c punkte, visuomenei paaiškina priežastis, dėl kurių jos mano, kad turėti audito komitetą arba administraciniam ar priežiūros organui pavesti audito komiteto funkcijas joms nėra tikslinga.

⁽¹⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL L 302, 2009 11 17, p. 32).

⁽²⁾ 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011 7 1, p. 1).

⁽³⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 809/2004, įgyvendinantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/71/EB nuostatas dėl prospektuose pateikiamos informacijos bei šių prospektų formato įtraukimo nuorodos būdu ir paskelbimo bei reklamos skleidimo (OL L 149, 2004 4 30, p. 1).

▼M3

4. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali reikalauti, kad viešojo intereso įmonė neturėtų audito komiteto arba leisti tokiai įmonei jo neturėti, jei ji turi audito komiteto funkcijoms lygiavertes funkcijas vykdančią organą ar organus, įsteigtą (-us) ir veikiantį (-čius) pagal valstybėje narėje, kurioje įregistruota audituojama įmonė, galiojančias nuostatas. Tokiu atveju ta įmonė nurodo, koks organas vykdo tas funkcijas ir kaip jis yra sudarytas.

5. Kai visi audito komiteto nariai yra audituojamo subjekto administracinio ar priežiūros organo nariai, valstybė narė gali nustatyti, kad audito komitetui netaikomi 1 dalies ketvirtoje pastraipoje nustatyti nepriklausomumo reikalavimai.

6. Nedarant poveikio administracinio, valdymo arba priežiūros organo narių arba kitų narių, kuriuos paskyrė audituojamo subjekto visuotinis akcininkų susirinkimas, atsakomybei, audito komitetas, *inter alia*:

- a) informuoja audituojamo subjekto administracinį ar priežiūros organą apie teisės aktų nustatyto audito rezultatus ir paaiškina, kaip teisės aktų nustatytas auditas prisidėjo prie finansinės atskaitomybės sąžiningumo ir koks buvo audito komiteto vaidmuo tame procese;
- b) stebi finansinės atskaitomybės procesą ir teikia rekomendacijas arba pasiūlymus jo sąžiningumui užtikrinti;
- c) stebi įmonės vidaus kokybės kontrolės ir rizikos valdymo sistemų ir, kai taikytina, vidaus audito, turinčių įtakos audituojamo subjekto finansinei atskaitomybei, veiksmingumą, nepažeisdamas jo nepriklausomumo;
- d) stebi metinių finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatyta audita, visų pirma jo rezultatus, atsižvelgdamas į kompetentingos institucijos nustatytus faktus ir padarytas išvadas pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 26 straipsnio 6 dalį;
- e) peržiūri ir stebi teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių nepriklausomumą pagal šios direktyvos 22, 22a, 22b, 24a ir 24b straipsnius bei Reglamento (ES) Nr. 537/2014 6 straipsnį, visų pirma ne audito paslaugų teikimo audituojamam subjektui pagal to reglamento 5 straipsnį tikslingumą;
- f) atsako už teisės aktų nustatyta auditą atliekančio (-ių) auditoriaus (-ių) arba audito įmonės (-ių) atrankos procedūrą ir rekomenduoja, kurį (-iuos) teisės aktų nustatyta auditą atliekančių (-čius) auditorių (-ius) arba audito įmonę (-es) paskirti pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 16 straipsnį, išskyrus kai taikoma Reglamento (ES) Nr. 537/2014 16 straipsnio 8 dalis.

▼B

XI SKYRIUS

TARPTAUTINIAI ASPEKTAI

44 straipsnis

Auditorių iš trečiųjų šalių tvirtinimas

1. Remdamosi abipusiškumo principu valstybės narės kompetentingos institucijos gali patvirtinti trečiosios šalies auditorių teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditoriumi, jei jis pateikia įrodymus, kad jis atitinka reikalavimus, lygiaverčius numatytiems 4 ir 6–13 straipsniuose.

▼B

2. Valstybės narės kompetentingos institucijos, patvirtindamos trečiosios šalies auditorių, kuris atitinka 1 dalies reikalavimus, taiko 14 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

*45 straipsnis***Trečiosios šalies auditorių ar audito subjektų registravimas ir priežiūra****▼M3**

1. Valstybės narės kompetentingos institucijos, vadovaudamosi 15, 16 ir 17 straipsniais, registruoja kiekvieną trečiosios šalies auditorių ir audito subjektą, kai tas trečiosios šalies auditorius ar audito subjektas teikia audito išvadas dėl įmonių, įsteigtų ne Sąjungoje, kurių perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais leidžiama prekiauti tos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 14 punkte, metinių arba konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, išskyrus tuos atvejus, kai atitinkama įmonė leidžia tik skolos vertybinius popierius, kuriems taikoma viena iš šių nuostatų:

- a) jais iki 2010 m. gruodžio 31 d. buvo leista prekiauti valstybės narės reguliuojamoje rinkoje, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/109/EB ⁽¹⁾ 2 straipsnio 1 dalies c punkte, ir jų vieneto nominalioji vertė jų išleidimo metu yra ne mažesnė kaip 50 000 EUR, arba, jeigu skolos vertybinių popierių vertė išreikšta kita valiuta, jų vieneto nominalioji vertė jų išleidimo metu prilygsta ne mažiau kaip 50 000 EUR;
- b) jais nuo 2010 m. gruodžio 31 d. leidžiama prekiauti valstybės narės reguliuojamoje rinkoje, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/109/EB 2 straipsnio 1 dalies c punkte, ir jų vieneto nominalioji vertė jų išleidimo metu yra ne mažesnė kaip 100 000 EUR, arba, jeigu skolos vertybinių popierių vertė išreikšta kita valiuta, jų vieneto nominalioji vertė jų išleidimo metu prilygsta ne mažiau kaip 100 000 EUR.

▼B

2. Taikomi 18 ir 19 straipsniai.

3. Registruotiems trečiosios šalies auditoriams ir audito subjektams taikomos valstybės narės viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų bei sankcijų sistemos. Valstybės narės gali netaikyti registruotam trečiosios šalies auditoriui ar audito subjektui savo kokybės užtikrinimo sistemos, jei per pastaruosius trejus metus trečiosios šalies auditoriui ar audito subjektui buvo atlikta kokybės peržiūra pagal kitos valstybės narės ar trečiosios šalies kokybės užtikrinimo sistemą, kuri pagal 46 straipsnį buvo įvertinta kaip lygiavertė.

4. Nepažeidžiant 46 straipsnio, šio straipsnio 1 dalyje minėtos audito išvados dėl metinės finansinės atskaitomybės ar konsoliduotos finansinės atskaitomybės, kurias pateikia trečiosios šalies auditoriai ar audito subjektai, neregistruoti valstybėje narėje, neturi teisinės galios toje valstybėje narėje.

⁽¹⁾ 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/109/EB dėl informacijos apie emitentus, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, skaidrumo reikalavimų suderinimo, iš dalies keičianti Direktyvą 2001/34/EB (OL L 390, 2004 12 31, p. 38).

▼ B

5. Valstybės narės gali įregistruoti trečiosios šalies audito subjektą tik tuo atveju, jei:

▼ M3

▼ B

b) dauguma trečiosios šalies audito subjekto valdymo ar administracinio organo narių atitinka reikalavimus, lygiaverčius nurodytiems 4–10 straipsniuose;

c) trečiosios šalies auditorius, atliekantis auditą trečiosios šalies audito subjekto vardu, atitinka reikalavimus, lygiaverčius nurodytiems 4–10 straipsniuose;

▼ M3

d) metinių finansinių ataskaitų ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditai, nurodyti 1 dalyje, yra atliekami laikantis tarptautinių audito standartų, kaip nurodyta 26 straipsnyje, bei reikalavimų, išdėstytų 22, 22b ir 25 straipsniuose, ar lygiaverčių standartų ir reikalavimų;

e) ji savo interneto svetainėje skelbia metinį skaidrumo pranešimą, kuriame pateikiama Reglamento (ES) Nr. 537/2014 13 straipsnyje nurodyta informacija, arba laikosi lygiaverčių atskleidimo reikalavimų.

5a. Valstybė narė gali įregistruoti trečiosios šalies auditorių tik tuo atveju, jei jis atitinka šio straipsnio 5 dalies c, d ir e punktuose nustatytus reikalavimus.

6. Kad būtų užtikrintos vienodos šio straipsnio 5 dalies d punkto taikymo sąlygos, Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinimo aktais nuspręsti dėl jame nurodyto lygiavertiškumo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Kol Komisija tokio sprendimo nepriėmė, valstybės narės gali įvertinti šio straipsnio 5 dalies d punkte nurodytą lygiavertiškumą.

Komisijai pagal 48a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus siekiant nustatyti bendruosius lygiavertiškumo kriterijus, naudojamus vertinant, ar šio straipsnio 1 dalyje nurodyti finansinių ataskaitų auditai atliekami pagal tarptautinius audito standartus, kaip nurodyta 26 straipsnyje, ir laikantis 22, 24 ir 25 straipsniuose nustatytų reikalavimų. Tokius visoms trečiosioms šalims taikomus kriterijus valstybės narės naudoja nacionaliniu lygiu vertindamos lygiavertiškumą.

▼ B*46 straipsnis***Lygiavertiškumo atveju leidžiami nukrypimai**

1. Valstybės narės, vadovaudamosi abipusiškumo principu, gali netaikyti reikalavimų, išdėstytų 45 straipsnio 1 ir 3 dalyse, arba juos pakeisti tik tuo atveju, jei trečiosios šalies auditoriams ar audito subjektams trečiojoje šalyje taikomos viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų bei sankcijų sistemos, kurios atitinka reikalavimus, lygiaverčius išdėstytiems 29, 30 ir 32 straipsniuose.

▼ **M3**

2. Siekiant užtikrinti vienodas šio straipsnio 1 dalies taikymo sąlygas, Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinimo aktais nuspręsti dėl joje nurodyto lygiavertiškumo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Komisijai pripažinus šio straipsnio 1 dalyje nurodytą lygiavertiškumą, valstybės narės gali nuspręsti iš dalies arba visiškai pasikliauti tokiu lygiavertiškumu ir iš dalies ar visiškai pakeisti 45 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytus reikalavimus arba jų nebetaikyti. Kol Komisija tokio sprendimo nepriėmė, valstybės narės gali įvertinti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą lygiavertiškumą arba kliautis kitos valstybės narės įvertinimu. Jei Komisija nusprendžia, kad šio straipsnio 1 dalies lygiavertiškumo reikalavimo nesilaikoma, ji gali leisti atitinkamiems trečiosios šalies auditoriams ir trečiosios šalies audito subjektams toliau tęsti audito veiklą tam tikrą pereinamąjį laikotarpį, vadovaujantis atitinkamos valstybės narės reikalavimais.

Komisijai pagal 48a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus siekiant nustatyti bendruosius lygiavertiškumo kriterijus, grindžiamus reikalavimais, nustatytais 29, 30 ir 32 straipsniuose, ir naudojamus vertinant, ar trečiosios šalies viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimo ir sankcijų sistemos yra lygiavertės Sąjungos sistemoms. Tokiais bendraisiais kriterijais vadovaujasi valstybės narės nacionaliniu lygiu vertindamos lygiavertiškumą tais atvejais, kai Komisija nėra priėmusi sprendimo dėl atitinkamos trečiosios šalies.

▼ **B**

3. Valstybės narės teikia informaciją Komisijai apie:

- a) jų atliktą lygiavertiškumo, numatyto 2 dalyje, įvertinimą; ir
- b) pagrindines jų bendradarbiavimo susitarimų su trečiosios šalies viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų bei sankcijų sistemomis detales remiantis 1 dalimi.

47 straipsnis

Bendradarbiavimas su trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis

▼ **M3**

1. Valstybės narės gali leisti trečiosios šalies kompetentingoms institucijoms perduoti jų patvirtintų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių turimus audito darbo dokumentus arba kitus dokumentus, ir tikrinimo arba tyrimo ataskaitas, susijusias su atitinkamu auditu, jeigu:

- a) tie audito darbo dokumentai ar kiti dokumentai yra susiję su įmonių, kurios išleido vertybinius popierius toje trečiojoje šalyje, arba kurios priklauso grupei, sudarančiai teisės aktų nustatytas konsoliduotąsias finansines ataskaitas toje trečiojoje šalyje, auditu;

▼ **B**

- b) dokumentai perduodami per buveinės valstybės kompetentingas institucijas tos trečiosios šalies kompetentingoms institucijoms joms paprašius;
- c) susijusios trečiosios šalies kompetentingos institucijos atitinka reikalavimus, kurie pagal 3 dalį buvo pripažinti tinkamais;
- d) tarp susijusių kompetentingų institucijų yra sudaryti abipusiškumo principu paremti darbo susitarimai;

▼B

e) asmens duomenų perdavimas trečiajai šaliai atitinka Direktyvos 95/46/EB IV skyrių.

2. 1 dalies d punkte nurodytuose darbo susitarimuose užtikrinama, kad:

- a) audito darbo dokumentų ir kitų dokumentų prašanti kompetentinga institucija pateikia tokio prašymo priežastis;
- b) trečiosios šalies kompetentingos institucijos darbuotojams arba buvusiems darbuotojams, kuriems pateikiama ta informacija, taikomi profesinės paslapties saugojimo įpareigojimai;

▼M3

ba) nebūtų pakenkta audituojamo subjekto komercinių interesų, įskaitant jo pramoninės ir intelektualinės nuosavybės teises, apsaugai;

▼B

c) trečiosios šalies kompetentingos institucijos audito darbo dokumentus ir kitus dokumentus gali naudoti tik atlikdamos viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo ir tyrimo funkcijas, atitinkančias reikalavimus, lygiaverčius nurodytiems 29, 30 ir 32 straipsniuose;

d) trečiosios šalies kompetentingai institucijai, pateikiančiai prašymą perduoti teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus ar audito įmonės turimus audito darbo dokumentus arba kitus dokumentus, gali būti atsisakyta juos perduoti, jei:

— tų darbo dokumentų perdavimas galėtų pakenkti Bendrijos arba valstybės narės, kurios prašoma, suverenumui, saugumui ar viešajai tvarkai,

▼M3

— valstybės narės, į kurią kreipiamasi, institucijos jau yra pradėjusios teismo procesą dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų atžvilgiu ar

— valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kompetentingos institucijos jau yra priėmusios galutinį sprendimą dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių atžvilgiu.

3. Siekiant palengvinti bendradarbiavimą, Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinimo aktais nuspręsti dėl šio straipsnio 1 dalies c punkte nurodyto tinkamumo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, kad būtų laikomasi Komisijos sprendimo.

Komisijai pagal 48a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatyti bendrieji tinkamumo kriterijai, vadovaudamasi kuriais Komisija vertina, ar trečiųjų šalių kompetentingos institucijos gali būti pripažintos tinkamomis bendradarbiauti su valstybių narių kompetentingomis institucijomis keičiantis audito darbo dokumentais arba kitais teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių turimais dokumentais. Bendrieji tinkamumo kriterijai grindžiami 36 straipsnio reikalavimais arba iš esmės lygiaverčiais veiklos rezultatais, susijusiais su tiesioginiu keitimusi audito darbo dokumentais arba kitais teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių turimais dokumentais.

▼B

4. Ypatingais atvejais ir nukrypdamos nuo 1 dalies, valstybės narės gali jų patvirtintiems teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams ir audito įmonėms leisti audito darbo dokumentus ir kitus dokumentus tiesiogiai perduoti trečiosios šalies kompetentingoms institucijoms, su sąlyga, kad:

- a) tos trečiosios šalies kompetentingos institucijos yra pradėjusios tyrimą;
- b) dokumentų perdavimas neprieštaruja teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių įsipareigojimams audito darbo dokumentus ir kitus dokumentus perduoti jų šalies kompetentingoms institucijoms;
- c) su tos trečiosios šalies kompetentingomis institucijomis yra sudaryti darbo susitarimai, pagal kuriuos valstybės narės kompetentingoms institucijoms abipusiškumo pagrindu leidžiama tiesiogiai prieiti prie tos trečiosios šalies audito subjektų audito darbo ir kitų dokumentų;
- d) trečiosios šalies kompetentinga institucija, prašanti perduoti dokumentus, iš anksto informuoja valstybės, kurioje įsikūręs teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, kompetentingą instituciją apie kiekvieną tiesioginį prašymą suteikti informaciją ir nurodo to prašymo priežastis;
- e) laikomasi 2 dalyje nurodomų sąlygų.

▼M3

▼B

6. Valstybės narės praneša Komisijai apie 1 ir 4 dalyse minimų darbo susitarimų sudarymą.

XII SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

*48 straipsnis***Komitetas****▼M3**

1. Komisijai padeda komitetas (toliau – Komitetas). Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁾.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

▼M1

2a. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

▼ **M1**

3. Iki 2010 m. gruodžio 31 d., o vėliau mažiausiai kas trejus metus Komisija persvarsto nuostatas, susijusias su jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais, ir Europos Parlamentui bei Tarybai pateikia ataskaitą apie šių įgaliojimų veikimą. Visų pirma ataskaitoje išnagrinėjama, ar Komisija turėtų siūlyti šios direktyvos pakeitimus siekiant užtikrinti tinkamą Komisijai suteiktų įgyvendinimo įgaliojimų apimtį. Kartu su išvada, kurioje nurodoma, ar būtini pakeitimai, išsamiai nurodomos jų pagrindžiančios priežastys. Jei reikia, kartu su ataskaita pateikiamas teisės akto pasiūlymas pakeisti nuostatas, pagal kurias Komisijai suteikiami įgyvendinimo įgaliojimai.

▼ **M3***48a straipsnis***Įgaliojimų delegavimas**

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2. 26 straipsnio 3 dalyje, 45 straipsnio 6 dalyje, 46 straipsnio 2 dalyje ir 47 straipsnio 3 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2014 m. birželio 16 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimus dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 26 straipsnio 3 dalyje, 45 straipsnio 6 dalyje, 46 straipsnio 2 dalyje ir 47 straipsnio 3 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 26 straipsnio 3 dalį, 45 straipsnio 6 dalį, 46 straipsnio 2 dalį ir 47 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per keturis mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

▼ M3▼ B*50 straipsnis***Direktyvos 84/253/EEB panaikinimas**

Direktyva 84/253/EEB panaikinama nuo 2006 m. birželio 29 d. Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą.

*51 straipsnis***Pereinamojo laikotarpio nuostata**

Valstybių narių kompetentingų institucijų prieš įsigaliojant 53 straipsnio 1 dalyje minėtoms nuostatoms pagal Direktyvą 84/253/EEB patvirtinti teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai arba audito įmonės laikomi patvirtintais pagal šią direktyvą.

*52 straipsnis***Minimalus suderinimas**

Teisės aktų nustatyto audito reikalaujančios valstybės narės gali įvesti griežtesnius reikalavimus, jei šia direktyva nenumatyta kitaip.

*53 straipsnis***Perkėlimas**

1. Valstybės narės iki 2008 m. birželio 29 d. priima ir paskelbia nuostatas, reikalingas šios direktyvos įgyvendinimui. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.
2. Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.
3. Valstybės narės pateikia Komisijai pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų, kurias jos priima šios direktyvos taikymo srityje, tekstus.

*54 straipsnis***Įsigaliojimas**

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

*55 straipsnis***Adresatai**

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.